

Z OBSAHU:

Z Předsednictva
Svazu

Začínají
krajská setkání

II. právní
konference

Zákon o rozpočtové
odpovědnosti

Milí čtenáři,

v médiích se v poslední době rozvířila debata o demolicích chátrajících budov. Jak se k nim mají obce postavit v případě, že takové objekty ohrožují bezpečnost obyvatel, ale vlastníkem je někdo jiný než samospráva? Selský rozum říká, že by se měl postarat stát. Opravit je nebo zbourat. Jsou to obce a kraje, resp. jejich stavební úřady, kdo musí chátrající budovy na náklady vlastníka zajistit tak, aby se jich lidé nemuseli bát. Takto investované peníze z obecních pokladen pak samosprávy vymáhají na vlastníkově budovy, což bývá obtížné. Nechceme se této povinnosti zbavit, jen upozorňujeme na složitost celé situace. Na jedné straně je veřejný zájem a povinnost daná územně-správním celkům, na druhé straně fakt, že finanční prostředky, které si demolice a opravy takových objektů vyžádají, bývají hodně vysoké.

Naštěstí to vypadá, že stát v dané věci městům a obcím naslouchá. Velmi tak v této souvislosti vítáme loni vyhlášený pilotní dotační program Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) nazvaný „Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách“. Resort ho spustil právě na základě dohody se Svazem. Řeší situaci chátrajících budov, kde je vlastníkem obec. Do roku 2018 je v něm celkem 300 milionů korun z národních peněz, každý rok se jedná o 100 milionů. Zájem o dotace je skutečně velký, projekty se realizují například v Jirkově, Chodově, Havířově, Odrách, Obrnicích atd. Nejčastěji v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji. Tedy v oblastech s vysokou nezaměstnaností a mnohdy slabším podnikatelským prostředím. Aktuální je to i u nás ve Vítkově, i když ne v takovém rozsahu, jak je tomu v jiných městech. Jed-

ním z důvodů je jisté to, že naše město postupovalo při prodeji bytových domů vždy tak, že se bytové domy prodávaly pouze nájemníkům. Přesto budeme vážně zvažovat, zda se do tohoto dotačního programu také zapojíme.

Možností by mělo být ještě víc, MMR jsme dali podnět na rozšíření okruhu oprávněných žadatelů. O dotace tak mohly v aktuálně vyhodnocované výzvě žádat i samosprávy v území obcí s rozšířenou působností, které sousedí se sociálně vyloučenou lokalitou. Nabízí se také, zda by se nemohlo jednat o „průtokový“ dotační program. Jednoduše řečeno jde o to, aby o dotace bylo možné žádat kdykoliv, vyhlášené výzvy by nemusely mít časový limit pro přihlášení projektů. Chápeme však, že vše je otázkou dostupných finančních prostředků. V tomto kontextu stojí za to i zde zmínit memorandum k rozpočtovému určení daní (RUD), které jsme podepsali se Spolkem pro obnovu venkova a Sdružením místních samospráv. Požadujeme v něm, aby se samosprávám zvýšil podíl na dani z přidané hodnoty z RUD ze stávajících 21,4% na 23,58%. A to od roku 2018. Pokud se změna podaří, přinese to městským a obecním rozpočtům navíc osm miliard korun. Tyto peníze by zcela jistě zlepšily život všem obyvatelům České republiky.

Velmi přínosná je i nová publikace nazvaná „Národní dotační zdroje – Příležitosti a možnosti pro města a obce“. Vydal ji náš Svaz právě ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj. Odpovídá na otázky, kde a jak mohou samosprávy čerpat finanční prostředky z tuzemských programů v gesci ministerstev

a dalších organizací. Formou souhrnných informací a přehledných tabulek provádí národními dotacemi. 160stránková brožura je k dispozici zdarma, a to v tištěné i v elektronické podobě na webových stránkách www.mmr.cz a www.smocr.cz.

Vezmeme ji s sebou také na krajská setkání, která začínají už 22. února v Ústí nad Labem. Chybět by neměla ani na XV. sněmu Svazu. Ten se uskuteční 18. a 19. května v Plzni. Sněm je naším nejvyšším orgánem. Koná se jednou za dva roky a určuje priority a hlavní směry činnosti, schvaluje hospodaření a přijímá stanoviska k aktuálním problémům měst a obcí.

Věřím, že se jak na krajských setkáních, tak na Sněmu společně uvidíme. Těším se na setkání a přeji pohodové nadcházející dny.

*Pavel Smolka
člen předsednictva Svazu
starosta Vítkova*

Z lednových jednání

• Úvěry, které poskytují obce, potřebují jasná pravidla

17. leden 2017, Praha

Od loňského prosince platí nová legislativa pro spotřebitelské úvěry. Týká se i půjček, které poskytují města a obce obyvatelům či nájemcům nemovitostí. Vyplývá to z nového zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, do něhož byly – v kontextu s členstvím České republiky v Evropské unii – zapracovány i dvě evropské směrnice. Kvůli nejasnostem v nových pravidlech se Svaz a Ministerstvo financí shodly na postupu, při jehož dodržení mohou města a obce poskytovat úvěry i nadále.

Na společné schůzce Svaz požádal ministerstvo o pomoc s přípravou metodiky, přičemž zástupci resortu konstatovali, že je nutné obrátit se také na dohledový orgán – Českou národní banku (ČNB). Podle náměstkyně ministra Lenky Juroškové poskytování zvýhodněných půjček obyvatelům ani nadále nic nebrání. Pomáhá to rozvoji území, motivuje lidi k tomu, aby v dané oblasti žili a podnikali. Místopředseda Svazu a starosta Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi Vlastimil Pícek při jednání upřesnil, že obce a města poskytují občanům úvěry zejména na bydlení či opravy památkových objektů. Tedy ve veřejném zájmu. Aby se tak mohlo dít i nadále, potřebují jasnou metodiku a vzor poskytování půjček tak, aby se samosprávy mohly i nadále chovat jako řádní hospodáři a přitom – v souladu s vymezenými mantinely – vycházet vstřícně skutečným potřebám veřejnosti.

Veřejný zájem je u obcí deklarován v ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V něm se říká, že obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. V dané věci chce Svaz ještě jednat s Českou národní bankou.

• Byla navázána užší spolupráce se Svazem českých a moravských spotřebních družstev

19. leden 2017, Brno

Na II. právní konferenci, která se konala ve dnech 19. a 20. ledna v Brně, došlo k podpisu memoranda o spolupráci mezi Svazem měst a obcí a Svazem českých a moravských spotřebních družstev. Za samosprávy jej podepsal předseda Komory

obcí a místopředseda Svazu Pavel Drahozval, za druhou stranu pak předseda představenstva Pavel Březina. Oba se dohodli na oblastech spolupráce, ke kterým patří rozvoj obchodní obslužnosti a poskytování základní struktury služeb, které budou družstvům i místnímu obyvatelstvu prospěšné a ekonomicky odůvodnitelné, dále posílení zaměstnanosti ve venkovských oblastech, podpora podnikání, propagace obnovy a rozvoje venkova, prosazování nadresortního přístupu k problematice venkova a v neposlední řadě také finanční podpora venkova. Ve všech těchto oblastech bude mezi oběma stranami docházet

k pravidelné výměně informací, koordinaci při zapojování expertů do expresních procesů, k vzájemné podpoře při komunikaci s třetími stranami a rovněž k medializaci výstupů společné spolupráce.

• Změna RUD je nutná

20. leden 2017, Brno

Samosprávám by se měl zvýšit podíl na dani z přidané hodnoty (DPH) v rámci rozpočtového určení daní (RUD), a to ze stávajících 21,4% na 23,58%. Shodují se na tom organizace hájící zájmy samospráv, tedy Svaz měst a obcí, Spolek pro obnovu

venkova i Sdružení místních samospráv. Na II. právní konferenci, kterou v Brně během veletrhu GO a Regiontour uspořádal právě Svaz, podepsaly společné memorandum. Podíl samospráv na DPH by se měl vrátit na úroveň slíbenou před důchodovou reformou. Pokud se peníze městům a obcím přidají, podpoří to rozvoj území alepší se tedy i život všech obyvatel. Předseda Svazu František Lukl při podpisu memoranda připomněl, že Svaz se o změnu rozpočtového určení daní snaží už dlouho, a pokud tato vláda koeficient DPH narovná na 23,58%, zapíše se do historie územní samosprávy zlatým písmem. Návrh na úpravu RUD, který zmiňované organizace podpořily, vzešel z Libereckého kraje. Předloha je v Poslanecké sněmovně a všichni zainteresovaní se budou snažit přesvědčit zákonodárce, aby novelu schválili ještě před podzimními volbami. Předsedkyně Spolku pro obnovu venkova Veronika Vrecionová při této příležitosti informovala, že Spolek pořádá 7. března ve Sněmovně seminář k rozpočtovému určení daní. Věří, že zákonodárci argumenty měst a obcí pochopí a změnu podpoří. V to doufá i předseda Sdružení

Zpravodaj Svazu měst a obcí ČR

Vychází v nákladu 2940 ks zdarma. – Vydává SMO ČR, pobočný spolek. – Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4, tel.: 739 069 673, e-mail: polak@smocr.cz. – ID datové schránky: wgn65aa – Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce. DTP: Grafické studio J&S. – Uzávěrka tohoto čísla 31. 1. 2017. – MK ČR E 14584

místních samospráv Stanislav Polčák, který při podpisu znovu připomněl, že nejde v podstatě o zvyšování, ale o návrat ke stavu před dřívější, pro samosprávy velmi nevýhodnou, úpravou rozpočtového určení daní. Pokud k nápravě dojde,

obecním kasám by mělo přibýt asi osm miliard korun.

Města a obce poskytují nejvíc veřejných služeb a neustále jim přibývají povinnosti, aniž by na to dostávaly finanční prostředky. A i když dobře hospodaří, na infrastruk-

tuře jim historicky přetrvává vnitřní dluh. Posílení daňových příjmů samospráv by zajistilo stabilitu, rozvoj a kvalitu veřejných služeb pro občany České republiky. *Celé znění memoranda najdete našich webových stránkách.*

V únoru začínají tradiční krajská setkání

Kolotoč krajských setkání se v roce 2017 roztočí v kraji Ústeckém, a to 22. února. Poslední jízda se pak uskuteční v Jihočeském kraji 6. dubna. Krajská setkání si získávají mezi starosty stále větší oblibu, o čemž svědčí fakt, že je každoročně navštíví více než tisícovka zástupců samosprávy. Láká je zajímavý program, zejména aktuální otázky z legislativy, dobrá dostupnost a také větší prostor k diskusi, než je tomu u akcí celorepublikového typu. Nutno podotknout, že i díky těmto regionálním setkáním se v posledních letech rozšířila členská základna Svazu. Zájem o tyto akce projevují také poslanci a senátoři z daného regionu, zástupci státních institucí a nouze není ani o partnery.

Na co se tedy můžeme těšit letos?

Vzhledem k blížícímu se XV. sněmu Svazu se nejprve budeme krátce věnovat jeho přípravě, především pak způsobu nominací do Rady Svazu. Následovat bude asi nejsledovanější blok – aktuální legislativa. V něm se bude hovořit například o novele zákona o obcích, financování školství, veřejném opatrovnictví, ale také o informačních systémech a ochraně osobních údajů, o změnách malých rozpočtových pravidel, změnách rozpočtového určení daní, o kontrolách ve veřejné správě, rozpočtové odpovědnosti, sociálním bydlení, zákonu o hazardních hrách, zákonu o odpadech nebo o stavebním zákoně. Představeny budou také nové svazové projekty.

V rámci krajských setkání vystoupí i zástupci generálních partnerů, Státního fondu životního prostředí, CzechInvestu a Úřadu práce. Vyhlášeny budou v jednotlivých krajích rovněž výsledky výzkumu Město pro byznys. Pro případné zájemce je připraven i odpolední program, a to seminář s názvem „Efektivní realizace veřejných stavebních investic“.

Věříme, že vás program krajských setkání zaujme, a proto nezbyvá než dodat:

Na shledanou ve vašich regionálních metropolích!

Harmonogram krajských setkání 2017

KRAJ	TERMÍNY	MÍSTO
Ústecký kraj	St 22. 2. 2017	Krajský úřad Ústeckého kraje (Velký konferenční sál) Velká hradební 3118/48, Ústí nad Labem
Pardubický kraj	Čt 23. 2. 2017	Congress Centre Pardubice (Velký sál) Masarykovo nám. 2799, Pardubice
Královéhradecký kraj	Út 28. 2. 2017	Krajský úřad Královéhradeckého kraje (zastupitelský sál) Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové
Liberecký kraj	St 1. 3. 2017	Krajský úřad Libereckého kraje (multimediální sál) U Jezu 642, Liberec
Jihomoravský kraj	St 8. 3. 2017	Veletrhy Brno (sál A), Výstaviště 405/1, Brno
Středočeský kraj + Praha	Út 14. 3. 2017	Magistrát hlavního města Prahy (velký zasedací sál) Mariánské nám. 2, Praha 1
Plzeňský kraj	Út 21. 3. 2017	Parkhotel Plzeň (sál Conferenza) U Borského parku 31, Plzeň
Karlovarský kraj	St 22. 3. 2017	Krajský úřad Karlovarského kraje (zastupitelský sál) Závodní 353/88, Karlovy Vary
Olomoucký kraj	Út 28. 3. 2017	Magistrát města Olomouc (zastupitelský sál) Horní náměstí 583, Olomouc
Moravskoslezský kraj	St 29. 3. 2017	Best Western Hotel Vista, Kpt. Vajdy 3046/2, Ostrava
Zlínský kraj	Čt 30. 3. 2017	Kongresové centrum Zlín (malý sál) náměstí T. G. Masaryka 5556, Zlín
Kraj Vysočina	St 5. 4. 2017	Hotel Gustav Mahler, Křížová 4, Jihlava
Jihočeský kraj	Čt 6. 4. 2017	Krajský úřad Jihočeského kraje (zastupitelský sál) U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice

PŘEDSEDNICTVO SVAZU JEDNALO 20. LEDNA 2017 V BRNĚ

20. předsednictvo Svazu měst a obcí ČR se příznačně sešlo 20. ledna. A to v Brně u výstaviště po 2. právní konferenci. Devět členů, plus další čtyři zplnomocnili své zástupce, projednalo celkem šestnáct bodů. S aktualitami ve svých resortech je přítom navíc seznámili dva ministři. Pro lidská práva, legislativu a rovné příležitosti Jan Chvojka a školství, mládeže a tělovýchovy Kateřina Valachová.

Legislativa z úst ministra

Ministr pro lidská práva, legislativu a rovné příležitosti Jan Chvojka, který má zkušenosti z komunální politiky jako zastupitel města Chrudim a zastupitel Pardubického kraje, spolupráci se Svazem pochválil. A také informoval o zástupci Svazu v Legislativní radě vlády, kterého vždy požadoval. Uvedl rovněž, že v souvislosti s rozšířením pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu nyní čeká na analýzu Ministerstva financí, která se má týkat duplicity kontrol. Popsal také situaci se zákonem o sociálním bydlení, kdy by vstup do systému měl být pro obce dobrovolný a přislíbil účast na XV. sněmu Svazu, který se bude konat 18. a 19. května v Plzni.

Pravidelné materiály

Po schválení programu a kontrole plnění úkolů z posledního jednání Předsednictva zazněly informace o členské základně Svazu. Ke 20. lednu 2017 Svaz sdružoval celkem 2674 obcí, tj. 42,8% z celkového počtu obcí v České republice. Členské obce Svazu

zastupovaly 8 287 463 obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představovalo 78,5%. Následovala průběžná informace o projektu „Centra společných služeb“ (CSS). Zapojeno je do něj

83 dobrovolných svazků obcí a CSS uskutečnila už více než 10 tisíc aktivit. Nejvíce projektů chtějí CSS realizovat v cestovním ruchu, ve volnočasových aktivitách a ve školství. Zde se jedná zejména o mimoškolní aktivity, ale začíná se řešit i spádovost. Projektový tým také připravil novou klíčovou aktivitu, a to odpovědné zadávání veřejných zakázek.

Ministryně nejen o novele školského zákona

Kateřina Valachová, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, Předsednictvo mimo jiné informovala o společném jednání jejího resortu s dolní a horní komorou Parlamentu ve Štítně. Týkalo se novely školského zákona a úhrady investic v souvislosti se společným školským obvodem či kariérního řádu učitelů. Se zástupci Svazu chce ministryně aktuální školská témata detailněji probrat ještě v únoru, podrobnosti přineseme v dalším čísle časopisu InS. Soudě z lednové diskuse se dá čekat, že se bude mimo jiné mluvit o přípravných třídách v kontextu s naplněností mateřských škol, dietním stravováním či penězích na speciální vzdělávání.

Legislativa podruhé aneb Co v současné době trápí samosprávy

I když na Celostátní finanční konferenci premiér i vicepremiér slyšeli věcně i konkrétní připomínky samospráv k zákonu o rozpočtové odpovědnosti, poslanci ho přes jasný nesouhlas Senátu schválili. Na jednání Předsednictva jasně zaznělo, že to tak Svaz nechce nechat být a chápe ústavní stížnost připravovanou senátory i připravenou novelu daného předpisu. Jak řekl předseda Svazu František Lukl, doufáme, že nakonec zvítězí zdravý rozum.

Co se chystá a co se podařilo

Od 22. února do 6. dubna 2017 se uskuteční tradiční krajská setkání starostů. Postupně ve všech regionech České republiky s cílem detailně probrat aktuální témata, která trápí samosprávy. Krajských setkání bude třináct, pro Prahu a Středočeský kraj se – jako vždy – uskuteční jedno společné v hlavním městě. Akce začnou

v Ústí nad Labem a skončí v Českých Budějovicích. Předsednictvo si na 20. zasedání akce rozdělilo, tedy domluvilo se, kdo a kterých krajských setkání se zúčastní. Rovněž byla vyhodnocena XIX. celostátní finanční konference. Se závěrem, že to byla výborná a pořádaná akce, která skončila v plusových číslech.

Další materiály

Předsednictvo Svazu rovněž vyjádřilo souhlas s koncepcí komunikace mezi Kanceláři Svazu a delegací ČR do Výboru regionů. Dále do Politické rady Platformy jako řádného člena nominovalo Pavla Brandu, místostarostu obce Rádlo, a jako náhradníka Iva Šance, zastupitele města Kutná Hora. Rovněž byli jmenováni členové Pracovní skupiny Předsednictva Svazu pro kohezní politiku a ti byli následně pověřeni tím, aby si ze svého středu zvolili předsedu. Členy uvedené skupiny se stali místostarosta obce Rádlo Pavel Branda, starosta obce Božanov Karel Rejchrt, starosta města Pacov Lukáš Vlček, starosta města Česká Třebová Jaroslav Zedník, zastupitel statutárního města Plzeň Petr Osvald a vedoucí Kanceláře strategie statutárního města Brno Marie Zezůlková.

Vedení Svazu také podpořilo otevřený dopis starostů ve věci přiměřené konzumace alkoholu u cyklistů. List vyzývá poslance, aby urychlili projednávání senátního návrhu zákona (sněmovní tisk č. 900), který mění zákon o provozu na pozemních komunikacích a povoluje přiměřené množství alkoholu u cyklistů na cyklostezkách a silnicích III. třídy. Došlo také ke změnám ve složení některých odborných komisí Svazu, zazněla informace o silnější pozici

České republiky v rámci Rady evropských obcí a regionů a předsednictvo vzalo také na vědomí návrh na úpravu rozpočtu Svazu na rok 2017 v souvislosti s předsednictvím ČR ve Výboru ministrů Rady Evropy CLRAE. Mluvílo se také o tématech plánovaného jednání s Asociací krajů, kde se má mimo jiné projednat zvýšení platů řidičů veřejných autobusů. Probraly se i záštity nad různými akcemi, členství Svazu v European Social Network, Bystrcká výzva, valná hromada Asociace měst pro cyklisty a dotační titul MMR na podporu cestovního ruchu. V posledně jmenovaném programu je nevhodně nastavená celá řada kritérií. Proto dostala kancelář Svazu za úkol poslat ministryni pro místní rozvoj dopis se žádostí o setkání. Tématy jednání s Karlou Šlechtovou by měly být také bytová politika a veřejné zakázky.

Mgr. Štěpánka Filipová

Informujeme

Účetní a daňové souvislosti týkající se nesplnění povinností zákona o registru smluv po 1. 7. 2017

Svaz měst a obcí se v prosinci 2016 obrátil na Ministerstvo financí s dotazem týkajícím se účetních a daňových dopadů v případech plnění, u kterých zároveň nedojde k řádnému zveřejnění smlouvy, která by měla být podle zákona o registru smluv zveřejněna v souladu s tímto zákonem a tato situace povede k absolutní neplatnosti smlouvy (týká se smluvních vztahů po 1. 7. 2017).

Náš dotaz směřoval na případy, kdy příslušné plnění bude již „zkonzumováno“ – tedy bude mít například povahu služby či dodávku energie a přes následně zjištěnou neplatnost smluvního vztahu toto plnění již nelze vrátit zpět.

V lednu 2017 jsme obdrželi odpověď Ministerstva financí (konkrétně od náměstkyně ministra Aleny Schillerové), z které vyplývá následující:

- v oblasti účetnictví – přes následně zjištěnou neplatnost smlouvy bude účtováno stejně, jako by příslušný smluvní vztah byl platný.
- v oblasti dani z příjmů – prostřednictvím judikatury Nejvyššího správního soudu je dovozeno, že absolutní neplatnost z důvodu nezveřejnění by neměla mít dopad na případnou daňovou neúčinnost daných nákladů. Samozřejmě je nezbytné splnit ostatní podmínky daňové účinnosti tak, jak to vyplývá ze zákona o dani z příjmů.

- v oblasti DPH – neplatnost smlouvy způsobená tím, že smlouva nebyla zveřejněna řádně (či vůbec), není důvodem pro případnou blokadu odpočtu DPH, respektive není možné na provedené plnění hledět tak, jako by se jednalo o neplnění z hlediska DPH.

Celkově tedy můžeme zrekapitulovat, že podle odpovědi MF by nezveřejnění, respektive chybné zveřejnění, nemělo mít negativní důsledky v oblasti účetnictví a daní.

Tímto chceme zároveň poděkovat ministerstvu za skutečně promptní reakci na náš dotaz.

Výtah z odpovědi zpracoval Ing. Zdeněk Nejezchleb, auditor a lektor, Acha obec účtuje, s. r. o.

Kompletní text dotazu Svazu a odpovědi MF najdete na našem webu v rubrice Oblasti činnosti → Financování obcí.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Prezident podepsal zákon o rozpočtové odpovědnosti

Prezident Miloš Zeman v pondělí 23. ledna 2017 podepsal zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti včetně změny zákonů, které s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti souvisí. Podle Svazu je zákon protiústavní, jelikož omezuje právo obcí volně nakládat s majetkem, a je v rozporu s Evropskou chartou místních samospráv.

Obce se tedy budou muset řídit pravidly rozpočtové odpovědnosti. **První pravidlo se použije v případě, že celkové zadlužení sektoru veřejných institucí přesáhne výši 55 % HDP.** V případě, že tato situace nastane, budou územně samosprávné celky muset schvalovat své rozpočty vyrovnané nebo přebytkové s výjimkou zákonem upravených situací. Zákon umožňuje schválit schodkový rozpočet jenom tehdy, pokud bude možné schodek uhradit z úspor minulých let nebo návratnou finanční výpomocí. Schodek vzniklý z důvodu předfinancování evropských projektů bude možné uhradit také půjčkou, úvěrem nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů.

Druhé pravidlo říká, že výše dluhu územního samosprávného celku nesmí k rozvahovému dni překročit 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Překročil-li dluh územně samosprávného celku (ÚSC) 60% průměru jeho příjmů za poslední 4 roky, je povinen dluh v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60% průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. V případě, že tak neučiní, Ministerstvo financí v následujícím roce rozhodne podle zákona o rozpočtovém určení daní o pozastavení převodu jeho podílu na sdílených daních. Podíl na výnosu daní (jedná se o výnos DPH a DPPO s výjimkou DPFO, kde je poplatníkem sama obec) tvoří 5 % z rozdílu mezi dosaženým dluhem a 60% průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Ministerstvo financí může rozhodnout o zrušení pozastavení převodu podílu na výnosu daní, pokud ÚSC svůj dluh sníží pod výše uvedených 60% příjmů. Správce daně převede pozastavený výnos daní do 14 dnů po obdržení rozhodnutí ministerstva. Zrušení pozastavení převodu podílu je možné i na základě žádosti ÚSC k uhrazení svého dluhu.

Změna některých zákonů v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti

Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti vyvolá změny i dalších zákonů. Jedná se např. o zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních

samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a nezákladnější změny přináší změna zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Výčet hlavních změn zákona č. 250/2000 Sb.:

- Rozpočtový výhled se bude nazývat **střednědobým výhledem rozpočtu (SVR).**
- **SVR** bude schvalovat zastupitelstvo, návrh SRV se bude zveřejňovat na úřední desce a internetových stránkách obce nejméně 15 dnů před projednáním na zasedání zastupitelstva. Schválený SRV musí být zveřejněn do 30 dnů na internetových stránkách obce a na úřední desce musí být zveřejněno oznámení o jeho zveřejnění a přístupnosti (nahlédnutí do listinné podoby); toto zveřejnění musí trvat až do schválení nového SVR.
- Obdobným způsobem jako SRV se bude zveřejňovat: **rozpočet a jeho návrh a závěrečný účet a jeho návrh.**
- Dále se budou zveřejňovat veškerá **schválená rozpočtová opatření a rovněž i schválená pravidla rozpočtového provizoria** – tyto dokumenty se zveřejňují do 30 dnů po schválení na internetových stránkách a na úřední desce se oznámí, kde je možné je v elektronické podobě nalézt a kde je možné nahlédnout do listinné podoby. Toto zveřejnění musí trvat až do schválení nového rozpočtu.
- V případě uplatnění opatření rozpočtové odpovědnosti novela stanovuje limity. Měsíční výdaje ÚSC stanovené v pravidlech rozpočtového provizoria nesmí překročit jednu dvanáctinu výdajů rozpočtu schváleného pro předchozí rozpočtový rok. Nedodržení měsíčního limitu 1/12 výdajů minulého roku je navrhováno k vyhodnocení jako správní delikt.

Nové povinnosti budou mít i příspěvkové organizace a dobrovolné svazky obcí

Příspěvkové organizace:

Příspěvkové organizace budou nově sestavovat **rozpočet** (jedná se o plán výnosů a nákladů na kalendářní rok) a **střednědo-**

bý výhled rozpočtu (plán výnosů a nákladů na nejméně 2 roky následující po roce, na který je sestavován rozpočet) a dávat ho ke schválení svému zřizovateli a rovněž zveřejňovat na svých internetových stránkách a na stránkách svého zřizovatele, a to patnáct dnů před projednáváním zřizovatelem a do třiceti dnů po schválení zřizovatelem. Zveřejnění musí trvat až do schválení dalšího rozpočtu či střednědobého výhledu rozpočtu.

Dobrovolné svazky obcí budou zveřejňovat:

- **Návrh střednědobého výhledu rozpočtu** na svých internetových stránkách a na úředních deskách členských obcí nejméně 15 dnů přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání příslušného orgánu svazku obcí. Zveřejnění musí trvat až do schválení střednědobého výhledu rozpočtu.
- **Schválený SRV** dobrovolné svazky obcí zveřejní na svých internetových stránkách do 30 dnů ode dne jeho schválení a současně oznámí na úředních deskách členských obcí jeho zveřejnění s uvedením, kde byl zveřejněn v elektronické podobě a kde je možno nahlédnout do jeho listinné podoby. Tímto způsobem musí být zpřístupněn až do schválení nového střednědobého výhledu rozpočtu.

Obdobným způsobem jako SRV budou dobrovolné svazky obcí zveřejňovat: **rozpočet a jeho návrh a závěrečný účet a jeho návrh. Tyto dokumenty musí být zveřejněny u všech členských obcí!**

Dále se **zavádějí nové správní delikty a sankce za nesplnění nových povinností.** Tyto, většinou jenom formální povinnosti, zvyšují riziko správního deliktu a následně sankce, která může činit až jeden milion Kč.

Výše uvedené zákony nabydou účinnosti 15. den po vyhlášení ve Sbírce zákonů.

S konkrétními dotazy se obraťte přímo na Ministerstvo financí, Odbor 12 – Financování územních rozpočtů a programové financování.

Ing. Jana Chládková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu

Plnění rozpočtů za rok 2016

V roce 2016 celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly 1 281,6 mld. Kč, celkové výdaje 1 219,8 mld. Kč a přebytek hospodaření 61,8 mld. Kč.

K přebytkovému hospodaření přispěly úspory na straně výdajů státního rozpočtu, které byly proti schválenému rozpočtu nižší o 31,0 mld. Kč. Na úspore se podílely zejména běžné výdaje s čerpáním nižším o 37,2 mld. Kč. Díky přebytkovému hospodaření a nízkým úrokovým sazbám došlo k významné úspore úrokových výdajů souvisejících s obsluhou státního dluhu oproti schválenému rozpočtu o 11,6 mld. Kč. Provozní výdaje státu byly proti schválenému rozpočtu nižší o 15,5 mld. Kč.

Na pozitivním výsledku se podílely i vyšší příjmy o 100,8 mld. Kč oproti příjmům původně plánovaným. Důvodem překročení bylo vyšší inkaso daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení o 28,8 mld. Kč, které bylo způsobeno efektivnějším výběrem daní, pokračujícím ekonomickým růstem doprovázeným vysokou zaměstnaností a rostoucími platy v podnikatelském i veřejném sektoru. Další významný faktor dosaženého přebytku představovaly prostředky přijaté z EU. Ty převýšily rozpočtovanou výši o 64,8 mld. Kč. Při srovnání skutečnosti roku 2016 oproti skutečnosti dosažené v roce 2015 se zvýšily celkové rozpočtové příjmy o 47,1 mld. Kč. Na tom se podílely zejména daňové příjmy, které vykázaly meziroční růst o 44,7 mld. Kč, tj. o 7,5%.

Celostátní daňové příjmy

Daňové příjmy (bez pojistného na SZ a pojistného na veřejné zdravotní pojištění) jsou na úrovni veřejných rozpočtů vyšší o 68,96 mld. Kč. Ke konci roku 2016 činily 887,71 mld. Kč.

Celostátní inkaso **DPH** (na úrovni veřejných rozpočtů) bylo ke konci prosince 2016 ve výši 349,72 mld. Kč a meziročně vzrostlo o 17,89 mld. Kč, tj. o 5,4%. K růstu inkasa DPH v prosinci kromě růstu spotřeby přispělo dle Ministerstva financí i kontrolní hlášení. Zatímco plánovaný přínos kontrolního hlášení byl 9 mld. Kč, skutečný efekt podle analýz Ministerstva financí představoval 10-12 mld. Kč.

Inkaso **daně z příjmu fyzických osob** dosáhlo 172,38 mld. Kč, což znamená oproti

prosinci 2015 nárůst o 18,03 mld. Kč. Vývoj je v letošním roce ovlivněn navýšením mezd zaměstnanců v podnikatelské sféře, navýšením platů zaměstnanců ve veřejném sektoru a dosažením nejvyšší úrovně zaměstnanosti od roku 1993. Naproti tomu negativně se na celoročním inkasu projevilo další zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě.

Celostátní inkaso daní z příjmů právnických osob

za 12 měsíců roku 2016 dosáhlo 164,72 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 17,21 mld. Kč, tj. o 11,7%. Dosavadní vývoj odráží nejen pokračující dynamiku ekonomiky, ale také efektivnější výběr daní.

Výdaje

Celkové výdaje za rok 2016 dosáhly objemu 1 219,8 mld. Kč, což oproti skutečnosti roku 2015 představovalo meziroční pokles o 77,5 mld. Kč, tj. o 6,0%. Meziroční pokles celkových výdajů ovlivnily zejména výdaje na financování společných programů EU a ČR, které v roce 2016 dosáhly 54,3 mld. Kč, což bylo meziročně o 118,0 mld. Kč méně. Tato skutečnost, která měla dopad zejména na kapitálové výdaje,

je, byla ovlivněna mimořádně vysokým čerpáním prostředků určených na financování společných programů EU a ČR z končícího programového období 2007–2013 v druhé polovině roku 2015.

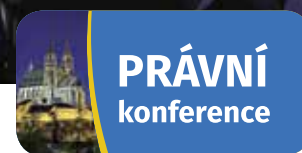
Největší objem prostředků v rámci běžných výdajů je každoročně vynakládán na sociální dávky. Ty dosáhly 513,2 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 6,8 mld. Kč, tj. o 1,3%. Meziroční růst byl dán z velké části růstem výdajů na důchody (o 3,8 mld. Kč, včetně únorového jednorázového příspěvku k důchodům ve výši 1200 Kč). Podíl sociálních dávek na celkových výdajích činil 42,1% (v roce 2015 to bylo 39,0%).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně dosáhly 122,9 mld. Kč, meziročně vzrostly o 5,4 mld. Kč. Na jejich růstu se podílely především převody prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji ve výši 92,2 mld. Kč. Šlo o zálohy regionálnímu školství ve výši 87,7 mld. Kč (meziroční růst o 5,8 mld. Kč) a o zálohy soukromému školství ve výši 4,5 mld. Kč (meziroční růst o 0,3 mld. Kč). Uvedená částka již zahrnuje i vyplacení prostředků krajům určených na zvyšování platů pracovníkům pedagogickým o 8% a nepedagogickým o 5% od 1. září 2016.

na základě údajů z Ministerstva financí zpracovala Ing. Jana Chládková

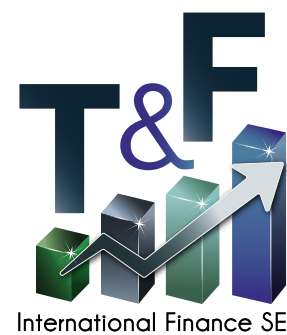
Porovnání celostátního inkasa sdílených daní za I.–XII. 2015 a 2016 (v mld. Kč)

	I – XII. 2015	I – XII. 2016	2016/2015
Daň z přidané hodnoty	331,84	349,72	105,4
Daň z příjmů právnických osob	147,51	164,72	111,7
Daň z příjmů fyzických osob	154,35	172,38	111,7
- vybírané srážkou	15,73	16,14	102,6
- závislá činnost	136,12	149,39	109,7
- z přiznání	2,50	6,85	-
Daň z nemovitosti	10,31	10,58	102,6
Ostatní nesdílené daně (spotřební, majetkové)	174,74	190,31	108,9
Daňové příjmy celostátně celkem	818,75	887,71	108,42

Stále se měnící zákony a stále větší trestně právní odpovědnost zastupitelů

Ve dnech 19. a 20. ledna 2017 se v Brně konala II. právní konference. Témat na tuto dvoudenní akci bylo zařazeno opět hodně, ostatně často slyšíme o tzv. legislativní smrti, ve které se však zastupitelé musí vyznat. Problém ale asi není v zákonech samotných, ale spíše v tom, jak často se mění. A také – nejsou až příliš složité? Letos se asi nejvíce hovořilo o novele zákona o obcích, o zákoníku práce, registru smluv, stavebním zákonu, obecní policii a zadávání veřejných zakázek. Předseda Svazu František Lukl ale připomněl i problematiku sociálního bydlení, rozšiřování pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu a otázku rozpočtové odpovědnosti. O těchto tématech hovořili i hosté Vít Šťastný z Ministerstva vnitra a Jan Chvojka, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu.

Generální partner

Právní konference, kterou Svaz pořádal druhým rokem, má za cíl informovat představitele samospráv o aktuálním dění v oblasti legislativy. Upozornit, na co je třeba si dát pozor a co nového se chystá. Podobně jako Celostátní finanční konference, která má již dlouhou tradici, je i tato Právní konference organizována ve dvou paralelních blocích, takže každý účastník si může témata vybrat podle toho, co ho více zajímá. A stejně tak jako při prvním ročníku přednášeli experti na právo z ministerstev, soudů, univerzit i advokátních kanceláří.

II. právní konferenci zahájil předseda Svazu a starosta Kyjova **František Lukl**, který si hned po uvítání delegátů posteskyl nad neustálým přívalem legislativy, která se na místní samosprávu valí. Sotva se starostové i pracovníci úřadů právní předpis naučí aplikovat, už se mění nebo je alespoň zásadně novelizován. To je samozřejmě zejména pro menší obce s minimálním aparátem velmi složité. Svaz proto zřídil pro zastupitele právní poradnu, ale nakonec přistoupil i k organizaci konference zaměřené na legislativní otázky, kde je možné řadu věcí probrat s odborníky a také získat cennou zpětnou vazbu.

Předseda Svazu se pak vyjádřil k některým aktuálním záležitostem. V první řadě zmínil zákon o sociálním bydlení a zákon o rozpočtové odpovědnosti, který, jak se říká, nadvzděl mnoho starostů ze židle. Zatímco u prvního předpisu Ministerstvo práce a sociálních věcí vyslyšelo připomínky samospráv a po dlouhých debatách stanovilo, že vstup do systému sociálního bydlení by měl být pro obce dobrovolný, s druhým zákonem souhlasit rozhodně nejde. Jednoznačně přináší negaci investičních činností obcí a je skoro nepochopitelné, že přestože jej Senát zamítl, Poslanecká sněmovna ho 104 hlasy odsouhlasila. Nezbyvá proto, než opět zkusit štěstí u prezidenta republiky a věřit ve zdravý rozum. Podobnou cestu Svaz absolvoval již loni v souvislosti se školským zákonem. Ten na základě podnětu Svazu prezident Miloš Zeman vetoval, což otevřelo novou debatu s resortem školství a došlo k úpravě právního předpisu. František Lukl dodal, že obce jsou finančně dosti zdravé, proto nepotřebují žádná omezení.

Několik informací z Ministerstva vnitra přinesl na konferenci **Vít Šťastný**. Zaměřil se na zákon o obcích, který je účinný od července loňského roku a přináší úpravu některých územních anomálií, které

komplikují zejména výkon státní správy. Stanoví, že pokud se obce ohledně hranic katastrálního území nedomluví do jednoho roku, rozhodne z moci úřední ministerstvo. Zákon také upravuje činnost výborů pro národnostní menšiny, účast obce na veřejné dražbě a dává možnost čerpat údaje z evidence obyvatel pro případné gratulace či vítání občánků. Dále informoval, že do Senátu jde novela, která upravuje odměňování členů zastupitelstev – je snaha systém sjednotit jak pro obce, kraje i hl. m. Prahu, řeší ku-

mulaci funkcí, dává možnost poskytovat zastupitelům mimořádné odměny, upravuje čerpání dovolené, která by se měla nově uvádět v hodinách, a stanovuje výši odchodného. Krátce pak zmínil ještě novinky, které přináší nové přestupkové právo a zákon o evidenci obyvatel, kde asi nejpodstatnější je, že lidé mající trvalé bydliště na ohlašovacích, budou mít tuto adresu zapsanou v občanském průkazu. Více o těchto tématech se dočtete v tematických blocích.

Přemíry legislativní aktivity se už prý není třeba od této vlády obávat

Druhý den navštívil konferenci také ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu **Jan Chvojka**. Hned v úvodu potvrdil, že stav legislativního prostředí je pro bezproblémové fungování měst a obcí velmi důležitý. A právě z tohoto důvodu by uvítal větší participaci územních samosprávných celků na celém legislativním procesu. Platí, že hlavní možnosti, jak se obce mohou podílet na tvorbě zákonů, je připomínkování návrhů právních předpisů v rámci meziresortních řízení prostřednictvím Svazu. Nově by ale chtěl umožnit, resp. rozšířit možnost účasti zástupců Svazu při projednávání návrhů zákonů Legislativní radou vlády. Stanovisko Legislativní rady vlády (LRV) je hlavním podkladem pro úpravy textů návrhů zákonů při jejich schvalování vládou, a zástupci Svazu by tak mohli přispět svými názory. Zvláštní důraz je také třeba dávat na hodnocení dopadů na územní samosprávné celky, a to zejména v těch případech, kdy je součástí navrhované právní úpravy návrh na přenesení výkon státní správy. Také proto má Svaz a kraje své zastoupení v pracovní skupině LRV, která se této problematice věnuje.

nátem. Důvod byl zřejmý – námitky, a to nejen ze strany Svazu, že před rozšiřováním pravomocí NKÚ je nejprve třeba odstranit duplicitu kontrol prováděných nad hospodařením obcí a krajů. K tomu by měl posloužit návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí zpracovaný ministerstvem, který byl vládou schválen v prosinci 2016 a již byl jako vládní návrh zákona postoupen Sněmovně. Navržená úprava řízení a kontroly veřejných financí přináší významný posun spočívající ve zkvalitnění a rozšíření informačního systému pro koordinaci a vyhodnocování řízení a kontroly veřejných financí provozovaného Ministerstvem financí. Tento informační systém má významně napomoci k naplnění zásady jednotného auditu, ale i k omezení duplicitních kontrol, a to zejména sdílením výsledků kontrol prováděných příslušnými orgány. Ministerstvo financí zároveň provádí podrobnou analýzu stávajícího systému kontrol ve veřejné správě.

A co nás čeká v nejbližší době? Ministr Chvojka ujistil, že tato vláda už do voleb opravdu s žádnou legislativní smrští nepočítá. A konkrétně jeho cílem je snížit počet novelizací spadajících do relativně krátkého období jednoho až dvou let, přispět ale spíš k dílčímu zřehlednění právního řádu pro všechny uživatele včetně obcí a posílit právní jistotu zejména některých zákonů.

Dojde k eliminaci duplicit kontrol?

Ministr Chvojka pak obrátil pozornost přítomných na dva zákony, které by se do konce volebního období ještě měly projednat. Předně je to vládní návrh novely Ústavy ČR rozšiřující kontrolní pravomoc Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) a související vládní návrh novely zákona o NKÚ a dalších zákonů, která navrženou ústavní změnu provádí. Oba návrhy směřují k rozšíření pravomocí NKÚ – dát mu možnost kontrolovat rovněž hospodaření územních samosprávných celků a hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž mají územní samosprávné celky majetkovou účast. Návrhy byly vládou schváleny a nyní se nacházejí ve Sněmovně. Ministr Chvojka připomněl, že nejde o první návrhy v tomto volebním období, ty předchozí ale neprošly Se-

nám. Důvod byl zřejmý – námitky, a to nejen ze strany Svazu, že před rozšiřováním pravomocí NKÚ je nejprve třeba odstranit duplicitu kontrol prováděných nad hospodařením obcí a krajů. K tomu by měl posloužit návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí zpracovaný ministerstvem, který byl vládou schválen v prosinci 2016 a již byl jako vládní návrh zákona postoupen Sněmovně. Navržená úprava řízení a kontroly veřejných financí přináší významný posun spočívající ve zkvalitnění a rozšíření informačního systému pro koordinaci a vyhodnocování řízení a kontroly veřejných financí provozovaného Ministerstvem financí. Tento informační systém má významně napomoci k naplnění zásady jednotného auditu, ale i k omezení duplicitních kontrol, a to zejména sdílením výsledků kontrol prováděných příslušnými orgány. Ministerstvo financí zároveň provádí podrobnou analýzu stávajícího systému kontrol ve veřejné správě.

Jan Chvojka zdůraznil, že v nyní předložené právní úpravě došlo k významnému posunu oproti předchozímu návrhu. Rozdíl se týká právě kontrol u územních samosprávných celků, a to rozsahu

Zajímavou, i když poněkud překvapivou, informaci podal na konferenci také výkonný ředitel Kanceláře Svazu Dan Jiránek. Upozornil, že v roce 2018 by i u nás mělo vstoupit v platnost obecné nařízení EU o ochraně osobních údajů. Dle něho si bude muset každý subjekt, který nakládá s osobními údaji, hradit ze svých prostředků zmocněnce, který bude „donášet“ na Úřad pro ochranu osobních údajů, zda jsou dodržována všechna pravidla. Pro ČR to představuje asi 12 tisíc zmocněnců, musela by ho mít i ta nejmenší obec. Svaz samozřejmě hledá přijatelné řešení této situace. Doporučuje např., aby jeden zmocněnec mohl kontrolovat více obcí.

subjektů. Nově mají být z této kontroly vyloučeny obce s počtem obyvatel nepřevyšujícím 10 000, jakož i právnické osoby s majetkovou účastí takových obcí. K posunu došlo rovněž ve stanovení doby, od které by měly být kontroly u zbývajících územních samosprávných celků realizovány, a to tak, že nejdříve bude možné tuto kontrolu provést v roce 2019, namísto původně navrženého roku 2017. Ministr také ujistil, že kontrola ze strany NKÚ nepředstavuje ani nebude představovat kontrolu duplicitní k jiným prováděným kontrolám nebo překrývající se s jinými kontrolami zaměřenými na nakládání s veřejnými prostředky. Cílem je provádět spíše tematické kontroly a případně poukázat na nedostatky, nikoli sankcionovat. Pro starosty by celý systém měl být prý výhodnější než ten nynější, kdy jedna kontrola stíhá druhou.

Jaký konec bude mít zákon o sociálním bydlení?

Pomalu dochází ke kompromisu, uvedl ministr Chvojka, který se rovněž na zpracování návrhu zákona o sociálním bydlení podílí. Spolu s Ministerstvem práce a sociálních věcí, které je gestorem zákona, a Ministerstvem pro místní rozvoj. Zdůraznil, že z jeho

pohledu je zpracování a přijetí zákonné úpravy sociálního bydlení velmi důležité. Je třeba zlepšit sociální situaci řady lidí žijících v nedůstojných podmínkách na ubytovnách, omezit bezdomovectví a zlepšit kvalitu jejich života. Podotkl ale, že politická dohoda v tomto případě je velmi složitá a ještě není uzavřena. Souběžně však již probíhá zpracování tohoto návrhu a další odborné práce související s jeho finalizací tak, aby bylo možno návrh zákona předložit Poslanecké sněmovně a schválit ještě v tomto volebním období. Zda se to však podaří, je otázkou. Mezi politickými stranami totiž zatím nepanuje shoda, koho všeho by se vlastně měl zákon týkat, jakých skupin obyvatel.

Protože se obcí zákon bezprostředně dotýká, a to v souvislosti s výstavbou sociálních bytů, jistě je potěšil fakt, že došlo ke kompromisu a zákon jim nebude výstavbu ukládat jako povinnost a nebude tedy tak zasahovat do jejich samostatné působnosti. Půjde pouze o možnost závislou na rozhodnutí obce samotné, tedy princip dobrovolnosti.

Lenka Zgrajová

Jak jsme uvedli již v úvodu, Právní konference byla dělena do paralelních bloků a každý si mohl vybrat, co ho více zajímá. Krátké shrnutí některých přednášek vám přinášíme také v tomto čísle našeho zpravodaje. Registr smluv a problematika zadávání veřejných zakázek, která byla na programu druhého konferenčního dne, bude podrobněji rozebrána v některém z příštích čísel zpravodaje.

Novela zákona o obcích

Lukáš Rothanzl z advokátní kanceláře KVB představil novinky v zákoně o obcích. Svým vystoupením navázal na vystoupení Víta Šťastného z Ministerstva vnitra a z počátku své prezentace se věnoval především reakci na informaci o změně v přístupu k odpovědnosti starosty, který v současné době odpovídá do výše svého majetku, na rozdíl od zaměstnanců, kteří mají zákoníkem práce stanoven pouze čtyřnásobek svého platu. Novela zákona o obcích byla provedena především z důvodu sladění s novým občanským zákoníkem (NOZ). Jedná se tedy především o změnu v majetkových dispozicích, která je vyvolaná reakcí na NOZ. Jedná se konkrétně o ustanovení § 39 zákona o obcích, změně v pravomocích orgánů obce a také v pojetí odchylky od ceny obvyklé. Dalšími změnami, které se promítly do zákona o obcích, je rozhodování o změně hranic obcí, účast obce ve veřejné dražbě, čerpání údajů z evidence obyvatel a také institut výboru pro národnostní menšiny, který představuje nový trend a směr, jímž se Česká republika, stejně jako jiné evropské země, ubírá. Nově k minimálnímu počtu 10% občanů žijících v obci a hlásících se k jiné než české národnosti je pro zřízení výboru potřeba ještě žádost spolku zastupujícího zájmy národností menšiny.

Sladění § 39 s NOZ představuje vložení záměru propachtovat hmotnou nemovitou věc, právo stavby nebo výprosy či smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce. Obec nemá více povinností než před účinností NOZ a představuje pouze sladění právních norem, od 1. 7. 2016. Novelou byla dále zvýrazněna vyhrazená pravomoc zastupitelstva obce ve vztahu k hmotným nemovitým věcem, kde výjimku právě tvoří inženýrské sítě a pozemní komunikace.

Lukáš Rothanzl dále uvedl, že o věcných břemenech před NOZ rozhodovala rada obce, nicméně po jeho přijetí a nesladění se záko-

nem o obcích bylo třeba rozlišovat, zda se jedná o obecní pozemek nebo o pozemek druhé strany. Po novele zákona o obcích toto bylo sladěno a přistupuje se k věcným břemenům jako před NOZ, tedy schvaluje toto opět rada. Stejná analogie vývoje byla i u zástavního práva, o kterém před NOZ při zatížení obce rozhodovalo zastupitelstvo, v ostatních případech rada. Po účinnosti NOZ vždy zastupitelstvo a novelizace zákona o obcích tuto změnu opět vrátila do stavu před NOZ.

Jiná situace nastala v případě práva stavby, které má povahu nehmotné nemovité věci, kdy je třeba podle NOZ toto nezaměňovat s oprávněním provést stavbu ve smyslu stavebního práva, neboť právo stavby je novým institutem. Po novelizaci občanského zákoníku nebylo třeba záměr zveřejňovat zřízení práva stavby – dle NOZ, ale podle § 39 OZř zde povinnost byla, stejně jako rozhodování o právu stavby zastupitelstvem, který je vrcholným orgánem obce. Po novele zákona o obcích je záměr nutné zveřejňovat vždy, tedy i při zřízení k obecnímu pozemku a je zde také dána pravomoc zastupitelstva o tomto rozhodovat.

V případě odchylky od ceny obvyklé byla textace zákona o obcích doplněna v § 39 odst. 2, kdy odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou, a není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.

V reakci na stav, kdy některé obce nemají vlastní katastrální území, vznikl § 26a zákona o obcích, podle kterého Ministerstvo vnitra vyve obce k dohodě o změně hranic, a to ve lhůtě do jednoho roku, a pokud nedojde k dohodě, Ministerstvo vnitra rozhodne ex offio po projednání s katastrálním úřadem.

Koncepční novela zákoníku práce

O současném stavu projednávání novely zákoníku práce (sněmovní tisk 903) promluvil **Jaroslav Stránský** z Právnické fakulty Masarykovy

university, který sám v případě účinnosti nové zákoníku práce vyjádřil jisté obavy vůči dělce legislativního procesu, kdy se zatím v novele počítá s dělenou účinností k 1. 7. 2017 a k 1. 1. 2018 (úprava v oblasti dovolené). S ohledem na fakt, že bylo zatím dokončeno 1. čtení v Poslanecké sněmovně, je více než jasné, že tato účinnost opravdu naplněna nebude. Podstatné změny se týkají především dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, kde je tlak na přiblížení se

k pracovnímu poměru – měla by nově být v dohodě stanovena zaručená mzda, přestávka na práci, odpočinek stanovený z pohledu dnů i týdnů a evidence pracovní doby. I přes tyto změny bude mít stále zaměstnanec právo na dovolenou, jen pokud to bylo dohodnuto nebo stanoveno.

Koncepční změny by měly nastat v otázce dovolené, kdy právo zaměstnance na dovolenou by mělo být vyjádřeno jako násobek týdenní pracovní doby a výměry dovolené. Rozhodným koeficientem bude 52 (týdnů v roce), kterým se bude v případě odpracování alespoň 4 týdnů vypočítávat poměrná část dovolené a nově bude téměř zrušena stávající úprava krácení dovolené. Dovolena by měla být čerpána v celých týdnech a převedení dovolené do dalšího roku by nově mělo být rozvolněno.

Nově u tzv. zápočtového listu, tedy v případě potvrzení o zaměstnání bude muset zaměstnavatel zaměstnanci vydat potvrzení vždy při skončení pracovního poměru.

A v případě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce bude muset zaměstnavatel potvrzení o zaměstnání vydat (jen) tehdy, pokud pracovněprávní vztah založil účast na nemocenském pojištění, nebo z odměny byl prováděn výkon rozhodnutí nebo exekuce srážkami ze mzdy.

Důležitá změna by měla nastat v případě § 334 odst. 2, který specifikuje doručování písemností, které doručuje dle zákoníku práce zaměstnavatel zaměstnanci do vlastních rukou na pracovišti, v jeho bytě nebo kdekoliv bude zastížen, anebo prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací. Není-li to možné, může zaměstnavatel písemnost doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Navrhované znění § 334 odst. 2 mění postup, kterým by měl zaměstnavatel doručovat písemnosti zaměstnanci, kdy prvním krokem by měl být pokus doručit do vlastních rukou na pracovišti. A pokud není možné doručit písemnost na pracovišti, může ji zaměstnavatel doručit zaměstnanci prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, prostřednictvím datové schránky a souhlasí-li s tím zaměstnanec, nebo do vlastních rukou kdekoliv bude zaměstnanec zastížen.

Veškeré možné změny je třeba zatím brát v potaz pouze ve smyslu návrhu novely zákona, který je momentálně v procesu přijetí zákonodárci, tedy Parlamentem ČR, ve kterém mají jeho členové právo podávat pozměňovací návrhy a tím text novely zákona významně měnit.

zpracovala Mgr. Jindra Tužilová

Na Právní konferenci se samozřejmě také diskutovalo...

Nové přestupkové právo

S novým přestupkovým právem seznámil přítomné **David Bohadlo**, člen projektového týmu svazového projektu Centra společných služeb. Podle jeho názoru jde o revoluční projednávání v oblasti přestupků. Od 1. července 2017 lze hovořit o příklonu přestupkového práva k právu trestnímu. Správní soudy se důsledkem toho, že absentovala obecná právní úprava, musely při řešení přestupků uchýlovat k analogii práva, využívat instituty, které vyplývají z trestního práva, případně z judikatury. V rámci projednávání přestupků byly přijaty tři zá-

kony, dva jsou schválené a třetí se nachází v procesu schvalování ve Sněmovně.

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nemá zvláštní část, přestupky byly přeneseny do jiných právních předpisů a tzv. zbytkové přestupky, např. přestupky proti občanskému soužití, byly včleněny do zákona o některých přestupcích. Řešení přestupkové agendy záleží na přístupu obce. Na kvalitě se projeví, zda obec bere přestupkovou agendu jako potíže nebo problematiku podporuje např. tím, že přestupky vyřizují osoby na vysoké odborné úrovni. S tím souvisí i problematika komise pro projednávání přestupků, např. přestupek se projednává v samostatné kanceláři, komise má zpracovaný jednací řád anebo se projednává v kanceláři příslušného úředníka.

Nové přestupkové právo dopadlo i na uzavírání veřejnoprávních smluv. Vzhledem k tomu, že veřejnoprávních smluv je hodně a mají značný cenový rozptyl, zákon stanoví, že obec může veřejnoprávní smlouvu v oblasti přestupků uzavřít pouze s obcí s rozšířenou působností, anebo s obcí s pověřeným úřadem a musí se vztahovat na celou agendu, nikoliv jenom na její část. Není přípustné ani uzavírání veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi navzájem. Doposud uzavřené veřejnoprávní smlouvy zůstávají v účinnosti (platí to i v případě části agendy). Účinné jsou i v případě, kdy je uzavřely obce navzájem a nejde o obec s rozšířenou působností nebo obec s pověřeným úřadem.

V zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich se již nenachází sankce zákazu pobytu. Tato sankce byla využívána velice sporadicky a údajně byla využívána k vytěsnění kapsářských gangů nebo žebráků.

V novém přestupkovém právu je kladen přílišný důraz na procesní stránku. Je nutné zpracovávat rozsáhlá a podrobná odůvodnění rozhodnutí o přestupku, což není efektivní. Pro přestupce je podstatný výrok rozhodnutí o přestupku. Je také otázkou, zda je nutné zabývat se velmi podrobně mimořádnými opravnými prostředky, s tím také souvisí problematika přílišného množství stupňů, které účastník může využít.

Nové přestupkové právo se nevztahuje na pořádkové delikty, disciplinární delikty a delikty vyplývající z daňového řádu.

Obecní policie

Ivo Chauer, který působí na odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství Ministerstva vnitra jako vrchní ministerský rada, hovořil o obecní policii v roce 2017, tzn. o novele, která se nachází v procesu schvalování v Poslanecké sněmovně. V současné době existuje 367 obecních policií a není sporu, že jsou nezastupitelným nástrojem obcí při řešení místních záležitostí veřejného pořádku. Model vzniku obecní policie prostřednictvím OZV se z dlouhodobého hlediska osvědčil. Všechny změny, které se obecní policie dotýkají, jsou zaměřené na legislativně technické otázky. Sněmovní tisk č. 681 se věnuje zvýšení efektivity vzájemné spolupráce mezi obcemi, např. obce budou moci mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, pokud se bude konat v obci akce. Podmínkou uzavření takové veřejnoprávní smlouvy však je, že lze na takovéto události předpokládat účast většího počtu osob, přičemž kritérium „většího počtu osob“ bude třeba posuzovat v každém konkrétním případě s přihlédnutím k místním podmínkám a k charakteru akce. Obecní policie však nebude nahrazovat pořadatelskou službu. V této souvislosti se nabízí vyhodnocení koordinační smlouvy, kterou obec uzavírá s Policií České republiky, zda má vůbec význam, protože není vynutitelná. Důležité je také vyvarovat se chyb, které z těchto dohod vyplynou.

V návrhu zákona o obecní policii se upravuje oprávnění strážníka, kdy strážník bude moci předvést osobu na Policii České republiky i mimo obec, která obecní policii zřídila. Přísněji je upravena i bezúhonnost strážníka, kdy strážník musí tuto skutečnost doložit opisem rejstříku trestu. Snižuje také věk strážníka ze stávajících

21 na 18 let (výkon povinností a oprávnění strážníka bez služební zbraně). Dále se omezuje měření rychlosti, v tomto případě se vylučuje uzavření veřejnoprávní smlouvy, nově by se rychlost měřila pouze v obci, která obecní policii zřídila.

V rámci nového přestupkového zákona bude obecní policie projednávat přestupky, jejichž projednání je v působnosti obce (obecního úřadu) např. přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku.

Zvířata v obci

Jana Traplová, právnička Ministerstva zemědělství, se podělila o poznatky z praxe, které pro obce plynou ze zákona na ochranu zvířat proti týrání. V praxi dochází ke směřování postihu nezabezpečení zvířete v zájmovém chovu proti

úniku a postihu za porušení povinností stanovených v obecně závazné vyhlášce obce, která upravuje pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezuje prostory pro volné pobíhání psů. Je proto nutné rozlišovat, že únik zvířete v zájmovém chovu, kdy zvíře je vzdáleno ze sféry ovladatelnosti jeho chovatelem a chovatel není schopen své zvíře ovládat a určovat jeho chování, je porušením zákona na ochranu zvířat a v prvním stupni tento

přestupek nebo delikt (s některými výjimkami) řeší obec s rozšířenou působností a lze uložit sankci až do výše 50 000 Kč. V případě nevedení psa na vodítku je zvíře ve sféře ovladatelnosti jeho chovatelem. Zvíře je pod kontrolou nebo dohledem chovatele, ale chovatel nevede psa na vodítku, přestože mu to ukládá obecně závazná vyhláška. Nevedení psa na vodítku projednává obec, v jejíž obecně závazné vyhlášce je povinnost vést psa na vodítku stanovena.

Krajská veterinární správa (KVS) vykonává pouze dozor, v rámci zjišťování podkladů v zahájeném řízení. Může také, ale nemusí na základě kontrolního zjištění vydat v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání rozhodnutí o závazném pokynu k odstranění zjištěných nedostatků. KVS nemůže ukládat sankce, měla by dát podnět ORP. KVS se vyjadřuje ke skutečnosti, zda bylo zvíře týráno nebo nikoli. Nemůže ve svém vyjádření uvádět porušení konkrétního ustanovení.

Spolu se sankcí lze uložit také zákaz chovu zvířat až na pět let. Aby bylo týrané zvíře co nejdříve z dosahu chovatele, lze využít institutu náhradní péče nebo předběžné náhradní péče. Náklady spojené s touto péčí, jakož i náklady spojené se snížením počtu zvířat nebo jejich usmrcením, hradí především chovatel. Pokud chovatel náklady neuhradí, může ORP rozhodnout, že zvíře se stává majetkem státu. ORP může účelně vynaložené náklady požadovat prostřednictvím Ministerstva zemědělství.

Novela zákona o veterinární péči (sněmovní tisk 881) zavádí následující změny, které se přímo dotknou obcí. Provozovatel útulku pro zvířata je povinen požádat krajskou veterinární správu o registraci útulku nejméně 14 dnů před zahájením činnosti. V žádosti mimo jiné uvede, zda půjde o útulek pro hospodářská zvířata nebo o útulek pro zvířata v zájmovém chovu, a kapacitu útulku.

Tuto činnost může vykonávat až po registraci. Toto opatření se nevztahuje na chovatele služebních psů, psů se zvláštním výcvikem apod. V útulku budou psi označeni čipem povinně.

Shromáždovací právo

Robin Mlynář se ve své přednášce věnoval problematice zákona o shromáždování. Nově je stanoveno, že svolavatel nemá právo na vyhlášení pozvánky na shromáždění místním rozhlasem, úřad pouze podle možností a okolností poskytuje svolavateli pomoc. Svolavatel je povinen plnit pokyny úřadu a Policie ČR. Jeho povinností je zejména být přítomen na jím oznámeném shromáždění a řídit jeho průběh, aby se neodchýlilo od svého účelu uvedeného v oznámení (osobní přítomnost pod sankcí pokuty má zabránit účelovému ohlašování fiktivních shromáždění, která blokují lukrativní místa). Zcela novou úpravu doznaly i podmínky konání shromáždění, kdy úřad může navrhnout svolavateli s ohledem na místní podmínky či veřejný pořádek konání shromáždění na jiném místě či v jiné době.

V nezbytných případech může autoritativně stanovit podmínky konání do tří pracovních dnů od obdržení oznámení o kolizním shromáždění, nejpozději dva dny před konáním. V případě konání více konfliktních shromáždění, kulturních podniků či sportovních akcí na jednom místě v jednom čase je možné, jen pokud dojde k dohodě mezi svolavateli.

Namísto dřívějšího zákazu se může konat více shromáždění na náměstí, neboť každé bude dislokováno v jiné části. Kolidující průvody budou moci proběhnout, dojde-li k úpravě trasy a času. Zůstal zachován zákaz zakrýtí obličejů způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím identifikaci a také je nově stanoven zákonem zákaz zbraní, pyrotechniky a výbušnin na shromáždění.

Přenesenou působnost v oblasti práva shromáždovacího vykonává obecní úřad, v jehož územním obvodu se má shromáždění konat (území obce), přesahuje-li místo konání shromáždění územní obvod obecního úřadu, je úřadem pověřený obecní úřad. Krajský úřad, pokud místo konání shromáždění přesahuje správní obvod pověřeného obecního úřadu (území kraje). Působnost úřadů nelze

měnit nebo přenášet. Rozhodné je, v jakých obvodech se shromáždění koná, přesáhne-li územní obvod jednoho obecního úřadu. Přesáhne-li tedy mobilní shromáždění hranice více obcí, zpravidla bude příslušným úřadem pověřený obecní úřad či krajský úřad. Avšak lze říci, že stacionární shromáždění zřídka přesáhne obvod obecního úřadu.

Úřad může také svolavateli uložit, aby shromáždění konané ve večerních hodinách bylo ukončeno tak, aby nedošlo k nepřiměřenému rušení nočního klidu. Úřad též oznámené shromáždění zakáže, jestliže by jeho účel směřoval k výzvě:

- popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů (shromáždění extrémistů, aj.),
- dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti (výzva k ničení, napadání atd.).

Bez ohledu na účel zakáže úřad shromáždění, pokud se má konat na místě, kde by účastníkům hrozilo závažné nebezpečí pro jejich zdraví (nikoliv újma od jiných osob), na stejném místě a ve stejnou dobu se má podle dříve doručeného oznámení konat jiné shromáždění, mezi svolavateli nedošlo k dohodě o úpravě doby nebo místa jeho konání a stanovení podmínek by bylo zjevně neúčelné; nelze-li určit, které oznámení bylo doručeno dříve, rozhodne se za účasti zástupců svolavatelů losováním.

Úřad může shromáždění zakázat, má-li se konat v místě, kde by nutné omezení dopravy a zásobování bylo v závažném rozporu se zájmem obyvatelstva, lze-li bez nepřiměřených obtíží konat shromáždění jinde, aniž by se tím zmařil oznámený účel shromáždění.

Rozhodnutí o zákazu se doručí svolavateli nejpozději do tří pracovních dnů od okamžiku obdržení bezvadného oznámení a vyvěšuje se na úřední desce. Neoznámené shromáždění nelze bez dalšího rozpustit, pouze pokud by byl důvod k jeho zákazu. I nezakázané shromáždění lze rozpustit, pokud se odchýlilo od svého účelu do té míry, že by byl odůvodněn jeho zákaz, to platí i pro ta, která se neoznamují. Nově může shromáždění rozpustit i policista, zástupce krajského úřadu nebo zástupce Ministerstva vnitra.

zpracovala Mgr. Miroslava Sobková

Nechyběl ani společenský večer...

Obce a pozemní komunikace

Michaela Černínová, zástupkyně vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv, seznámila starosty s novinkami v zákoně o pozemních komunikacích. Cílem novelizace tohoto právního předpisu byla zejména větší ochrana veřejně přístupných účelových komunikací, nakládání s vraky, úprava křížení pozemních komunikací s drahami, změna pravomocí obecních úřadů (odebrána agenda veřejně přístupných účelových komunikací obcím I. a II. typu), změna v pojetí kategorií a tříd silnic a dálnic a zavedení výslovné možnosti vymístění tranzitní nákladní dopravy (vozidel nad 12 tun ze silnic II. a III. třídy).

Velkou změnou prošel § 19, který je tzv. srdcem zákona a týká se obecného užívání komunikací. Tento paragraf říká, co se na komunikacích smí, ale také jasně stanovuje, co se nesmí. Zakázáno je znečišťování a poškozování, neoprávněná manipulace s dopravním značením, vypouštění vody či splašků a odstavování vraků. Nové pojetí a definice povyšují „správce komunikace“ nad vlastníka komunikace, k připojení na komunikaci nově stačí stanovisko vlastníka. Policie ČR se stala dotčeným orgánem již v územním řízení.

Nová pravidla platí i pro odstraňování vraků. Vlastník jakékoliv pozemní komunikace podá návrh ke speciálnímu stavebnímu úřadu, který vyzve provozovatele vraku k jeho odstranění. Pokud ho provozovatel do dvou měsíců neodstraní, provede likvidaci vraku na náklady provozovatele vlastníka pozemní komunikace a oznámí to ORP pro zanesení do registru vozidel. Paragraf 19 byl rozšířen i o dočasný zákaz nebo omezení stání či zastavení na místních komunikacích a průjezdnicích úsecích silnic. Při porušení dočasného zákazu je vlastník pozemní komunikace oprávněn vozidlo odstranit, pokud je to nezbytně nutné a pokud si ho provozovatel do 6 měsíců nevyzvedne, rovněž i podat návrh na prodej vozidla za zákonem stanovených podmínek.

Novela stavebního zákona

Pozornost věnovali účastníci konference také přednášce advokáta **Stanislava Kadečky**, mj. člena Legislativní rady vlády, a **Michala Boušky** z advokátní kanceláře KVB k novele stavebního zákona. Novela zákona je po 1. čtení v projednávání sněmovních výborů, a pokud bude novela schválena, dojde k velmi významné úpravě

stavebního zákona. Cílem novely je úprava délky jednotlivých procesů (EIA, územní a stavební řízení) až po samotnou stavbu, na které občas nestačí celé funkční období starosty. Územní plánování se stalo velkou doménou právníků a oblíbilo si je i české správní soudnictví, což vedlo v mnoha případech až ke zrušení ÚPD anebo změny ÚPD. Řízení trvá roky a po novele bude zkrácení pouze „kosmetické“ v řádu týdnů. Stavební řízení není ani dnes příliš dlouhé, ale nejvíce proces zatěžují opravné procesy (odvolání, žaloby) a velké množství stanovisek dotčených orgánů. Novela pozměňuje 43 souvisejících zákonů včetně správního řádu a soudního řádu.

Autorské právo a veřejné licence Creative Commons

Zajímavou přednáškou na téma autorského práva a využívání veřejných licencí Creative Commons zakončil druhý den právní konference advokát a ředitel nevládní organizace Iuridicum Remedium **Jan Vobořil**. Nové technologie umožňují snadné kopírování děl, pirátství je dnes jednodušší a jednodušší je i zásah do majetkových práv autora.

Autorská práva vznikají přímo ze zákona a není třeba dílo označovat symbolem ©. Tím se liší například od práv průmyslového vlastnictví. Creative Commons jsou licenční smlouvy uzavřené podle autorského zákona a občanského zákoníku, které umožňují jednoduchým způsobem určit podmínky užití díla při bezúplatném a nevýhradním poskytování licence. Podmínky se vyjadřují kombinací různých licenčních prvků (piktogramů) a vychází z konceptu „some rights reserved“. Licence je nabízena a poskytována neurčitému okruhu osob, smlouvu lze uzavřít, i když se o tom autor nedozví, licence je neodvolatelná, poskytovaná na celou dobu ochrany díla, nabyvatelé licence jsou vždy oprávněni dílo dále šířit a sdělovat veřejnosti. Podmínkou u všech licencí je však uvedení autora původního díla, licence je nabízena bezúplatně a zaniká v případě porušení podmínek.

Obec může licenci využívat jako uživatel nebo držitel práv. Výhodou je šetření veřejných prostředků a času zaměstnanců či zastupitelů a posílení právní jistoty obou stran. Pokud je obec držitelem práv, tak licence může zajistit efektivnější šíření vlastních děl (médiá, veřejnost), snížení administrativy spojené s uzavíráním licenčních smluv a multiplikace veřejných investic, jelikož z nich mohou mít užitek i další organizace napojené na obec. Pokud dojde k porušení licence, např. využitím ke komerčním účelům nebo chybějícím označením autora, lze se dovolat klasické autorskoprávní ochrany (ukončení zásahu do práv, náhrada škody, vydání bezdůvodného obohacení atp.).

zpracovala Ing. Jana Chládková

Generálním partnerem II. právní konference byla společnost T & F International Finance SE. Odborným partnerem společnosti Wolters Kluwer, partnery pak společnosti Empemont, KGS legal, sdružení advokátů a QCM.

Zvýšení autorských poplatků považujeme za nemravné

Poslanci se v lednu opět zabývali budoucností autorských poplatků, které by měly platit nejen samosprávy a jejich organizace. Jedná se o sněmovní tisk č. 724, novelizující autorský zákon č. 121/2000 Sb. I když má být jeho hlavním záměrem transpozice evropské směrnice, pozměňovací návrhy počítají s úpravou, která by v řádu až čtyř stovek milionů korun ročně navíc zatížila veřejné rozpočty. Mimo jiné se navrhuje až čtyřnásobně zvýšit poplatky za půjčování knih a zavést paušální poplatky za kopírovací stroje ve školách, archivech, knihovnách, státních i samosprávných organizacích. Příjmy z poplatků jdou přitom kolektivním správcům autorských práv, tedy zájmovým skupinám, jako jsou OSA, DILIA apod.

Důvody ke zvýšení autorských poplatků žádné nejsou. Evropská unie chce po České republice, aby poplatky byly přiměřené. A také to, aby se sjednotila pravidla k užívání hudebních děl on-line, především u youtube a spotify.

Předseda Svazu František Lukl tuto situaci kritizuje. Podle jeho slov se nedá rozumět tomu, proč některé poslancecké iniciativy pod záminkou transpozice evropské legislativy do tuzemského práva navrhují zatížit veřejné rozpočty. Ve výsledku by to vedlo k tomu, že by tyto náklady museli zaplatit lidé – instituce by půjčovně za knihy a částky za kopírování z důvodů omezených rozpočtů musely zvýšit, nebo je platit ze svého. Pak by na to ale potřebovaly další peníze z veřejných rozpočtů, tedy víc financí od daňových poplatníků.

Členka předsednictva Svazu Květa Halanová upozornila také na fakt, že projed-

návaný sněmovní tisk chce zrušit výjimku z placení autorských poplatků pro univerzitní a vědecké knihovny. Pokud by byly přijaty některé pozměňovací návrhy, univerzitní a vědecké knihovny by nově musely kolektivnímu správci práv odvádět za každou vypůjčenou knihu dvě koruny. Dnes neplatí nic. Týkalo by se to například Státní Národní technické knihovny, Národní lékařské knihovny nebo Knihovny Národního filmového archivu. V součtu by šlo o desítky až stovky milionů korun z veřejných rozpočtů ročně opět směrem k vybraným skupinám. To přijde starostům velmi nerozumné a proti dobrým mravům, proti systému veřejného vzdělávání, které je zdarma.

Podle návrhu se má rovněž zrušit možnost uzavírat hromadné smlouvy v případě využívání záznamů, které podléhají autorským právům, ve školách, školských zařízeních a vysokých školách. Pokud by se

tak stalo, znamenalo by to obrovský nárůst administrativy. Ke každému jednomu využití záznamu při výuce by se totiž musela uzavřít samostatná smlouva.

Města a obce tak s výše uvedenými návrhy, které vzešly z poslanceckých iniciativ, nemohou souhlasit. V praxi to ale neznamená, že jsou proti všem podnětům zákonodárců. To, co samosprávy naopak podporují, je, aby na kanálu youtube bylo konečně možné využívat části děl nebo celá drobná díla z důvodu parodie, karikatury nebo parafráze či koláže. Pravidla kanálu youtube to povolují a celosvětově je to běžné. Humor a nadsázka jsou totiž zcela jistě nedílnou součástí svobody projevu. A právě kvůli novým médiím, které upřednostňuje generace 14–40 let, vznikla evropská směrnice 2014/26/EU, na níž má novela tuzemského autorského zákona reagovat. Jejím smyslem mimo jiné je srovnat práva nejen autorů, která by byla chráněna globálně, ale také uživatelů youtube a spotify, kteří celosvětově (mimo ČR) mohou pod pojmem „fair use“ užívat díla právě i výše popsáním způsobem.

Podrobnosti najdete v dopise vedení Svazu měst a obcí ČR adresovaném poslancům, který je dostupný na našich stránkách v rubrice Oblasti činnosti → Kultura a architektura.

čerpáno z tiskové zprávy

Stanovení poplatku za zhodnocení pozemku jeho připojením na vodovod či kanalizaci

Na základě žádosti Svazu, který reagoval na podněty měst a obcí, zpracovalo Ministerstvo financí sdělení ve věci místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Cílem uvedeného materiálu je poskytnout obcím pomůcku pro výpočet sazby místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace podle příslušné oceňovací vyhlášky ve smyslu ustanovení § 10c odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Způsob zjištění ceny stavebního pozemku podle současné oceňovací vyhlášky vyžaduje vysoké odborné znalosti a praktické zkušenosti v oblasti oceňování majetku. Obcím, které hodlají zavést

tento poplatek, se proto doporučuje, aby ke zjištění ceny zhodnoceného stavebního pozemku pro účely místního poplatku využily služby příslušných znalců.

Obcím byl ze strany Ministerstva financí doporučen tento postup při objednávání znaleckých posudků:

Objednatel si na serveru Ministerstva spravedlnosti www.justice.cz v kolonce ostatní, rubrika: znalci a tlumočníci příp. znalecké ústavy, vybere vhodné znalce (z hlediska místa a blízkého okolí) z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace

oceňování nemovitostí resp. nemovitých věcí. Těmto pak zašle žádost s příslušnou specifikací předmětných pozemků a dalších souvisejících údajů za účelem předložení cenové nabídky na vypracování znaleckého posudku týkajícího se zhodnocení stavebních pozemků. Žádost o cenovou nabídku zašle minimálně pěti znalcům. Na základě obdržených nabídek si objednatel vybere nejvhodnější nabídku (z hlediska ceny, termínu vypracování, aj.) na vypracování znaleckého posudku a uzavře s vybraným znalcem smluvní vztah. Celé znění sdělení naleznete na webu Svazu v rubrice Oblasti činnosti → Financování obcí.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Stříhání pásky mi moc nejde

SE STAROSTOU JÍLOVÉHO U PRAHY KVĚTOU HALANOVOU O PRÁCI I O ŽIVOTĚ

Po cestě do Jílového u Prahy svítilo sluníčko. I na tamní radnici. Sice to tam teď nemají jednoduché, protože starostka není úplně zdravá, Květa Halanová se ale na svět stále dívá nadšeně. Z členky Předsednictva Svazu doslova cítíte přirozenou potřebu starat se o druhé. Lásku k lidem. Svým kolegům vzkazuje: „Vydržte všechny tlaky, dívejte se dopředu s optimismem, ať vás to stále baví!“

Proč jste se stala starostkou?

Moje starostování tak nějak vzniklo. Vůbec jsem o tom neuvažovala, ve volbách jsem byla vlastně do počtu. Ale byla jsem známá, pracovala jsem v kulturním domě, hrála divadlo, lidé si mě vybrali. Vůbec jsem netušila, do čeho jdu. Ještě odpoledne jsem byla na třídních schůzkách, protože jsem v té době učila, a večer jsem se na ustavujícím zasedání stala starostkou. Na radnici jsem se tak ocitla ze dne na den. Se čtyřletou přestávkou jsem tu od roku 1998.

Co vás na této práci nejvíc překvapuje a baví?

Mám výhodu, že jsem už třetí generace v naší rodině, co pracuje na radnici. Víím tedy, zač je toho loket. U nás se to dědí... Co mě ale obecně překvapuje, je, že se o funkce zpravidla nejvíc bezskrupulózně derou lidé, kteří nemají charakter. To je ale zřejmě v každé profesi. Naučila jsem se nad tím mávnout rukou a nebrat si to osobně. Co mě baví, je obrovská šíře práce starosty. Mojí osobní záležitostí je přitom kultura, školství a spolkový život. Ovšem taky miluju stavby. Když stavíme či rekonstruujeme, jsem ve svém živlu. Stříhání pásky mi ale moc nejde. Mám totiž vždycky pocit, jako spousta kolegů, že je třeba jít dál, dělat důležitější věci, není na to prostě čas. A když to

po nás chce Evropská unie, protože finance na stavbu šly od ní, říkám si: Aha, ještě na tom musím zapracovat.

Starosty z celé republiky znáte i díky vaší práci pro Svaz měst a obcí. Jak se na naši/ vaši organizaci díváte?

Ve Svazu jsem taky od roku 1998. Pracovala jsem pro odborné komise, teď jsem opět v Předsednictvu. Myslím, že by všechny obce v republice měly být naším členem, Svaz má sílu něco prosadit. Těch zákonů, co se společně podařilo odvrátit či opravit, je důležité, že se Svaz o samosprávu stará. Mám ráda společné akce, diskuse a výměnu zkušeností s kolegy, inspiraci dobrou praxí. Vždycky mě rozzlobí nesmyslné zákony, nebo řeči, že Svaz v tom nic neudělal. Jsem v tom hodně bojovná, sama nemám ráda, když úsilí nikam nevede, ale Svaz skutečně dělal a dělá obrovský kus práce. Víím to, všímám si.

Jak to myslíte „všímám si“?

Nad věcmi neustále přemýšlím, povídám si s lidmi třeba v obchodě, nebo na ulici, hodně čtu. U toho vás vždycky něco napadne. Trvale si všímám. Teď, když mám zdravotní potíže a nemůžu dlouho sedět, zjistila jsem třeba, že v nemocnicích nejsou pololehátka, ležela jsem tam přes tři sedačky. Tak vi-

dím určitě rezervy. I u nás na radnici třeba s bezbariérovostí to nyní vidím mnohem víc. S berlemi se po radnici dostanu, ale není to jednoduché. Například kytky, které překážely na schodech u zábradlí, musely pryč. A výtah chci už dávno. Aktuálně tak spojuji normální život s nenormálními situacemi. Děkala jsem to vždycky. To je to všímání. Ve městech sleduji třeba úřední desky, popelnice, když čtu plakát, inspiroju se, miluju přestávky na akcích, kde se dá bavit s lidmi, vyměnit si nápady. Nekritické obdivování samozřejmě nefunguje, ale inspirace určitě ano.

Co nebo kdo vás inspiruje?

Nemám konkrétní vzory. Ale třeba u nás na radnici mám skvělý tým. Podobně jako je to v kanceláři Svazu. Lidi zůstali lidmi, když vypadnu, funguje to. Práce s lidmi nikdy nekončí, musí se o ně pečovat, důležité jsou taky neformální vztahy. Mám lidi ráda a víím, že když se něco stane, můžu se na ty své spolehnout. Snažím se tu být každý den, pokud ne přímo na radnici, jsem pořád na drátě, na počítači. Těším se na to, až

Nejlepší starostka Středočeského kraje 2010–2014 Květa Halanová je v čele města Jílové u Prahy patnáctým rokem. Na práci starostky se jí líbí různorodost věcí, které musí řešit, která v žádné „normální“ práci není. Ráda se setkává a pracuje s lidmi, umí dělat kompromisy, baví ji pomáhat a budovat. Vnímá, že je někdy třeba sáhnout si až na dno a pracovat v krizi. Motivuje jí, když se něco dobrého povede, když jde do práce, lidé ji zdraví s úsměvem a vtipem a občas i řeknou, že jim radnice pomohla. Za úspěch jako starostka mimo jiné považuje odvrácení hloupého a megalomanského projektu terminálu, zvládnutí povodní 2002 a 2013, rekonstrukci a modernizaci ČOV, přístavbu a rekonstrukci mateřské školy a ZŠ, dostatek míst v MŠ či výbornou spolupráci se spolky. Květa Halanová je vdaná a má dvě dospělé dcery.

Vyhlášení nejlepších starostů

dostavíme školu či na 10. obecní ples 25. února. Taky jsme koupili budovu, která sousedí s radnicí, a budeme ji pro potřeby města rekonstruovat, chcí k nám dostat ORP, nebo alespoň některé agendy.

Co na to říkají doma, že stále pracujete?

Bez práce prostě nemůžu být. Jsem jednoduše hrdá na naše maloměsto. Velkým rozhodně být nechceme, nemáme takový mindrák. Vždyť jsme městem už od středověku. A už taky moc dobře vím, že je důležitá pohoda a infrastruktura pro lidi, kteří tu žijí. Věk vás v tomhle směru osvobozuje, řadu věcí si už neberete osobně a víte, že něco změnit jde a něco ne. Důležité je nenechat se otrávit, udržet si nadhled a nadšení. Touhu posouvat věci dopředu.

Za rozhovor děkuje Štěpánka Filipová

Vláda schválila pomoc strukturálně postiženým regionům

Vláda na svém lednovém zasedání schválila Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje (dále jen Strategický rámec), jehož naplňováním by mělo dojít k nastartování ekonomické restrukturalizace ve strukturálně postižených regionech, tj. regionech dlouhodobě považovaných za problémové a ekonomicky zaostávající. Pozitivní efekty by měly pocítit také obce v dotčených regionech.

Zpracování Strategického rámce bylo navrženo Úřadem zmocněnce vlády v reakci na žádost Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje o finanční a systémovou podporu konkrétních opatření, která pomohou restartovat ekonomiku těchto regionů. Vláda návrh akceptovala a rozhodla usnesením č. 826 ze dne 19. října 2015 o hospodářské restrukturalizaci Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje. Celý projekt vznikl v úzké spolupráci vlády, dotčených regionů, zástupců dotčených resortů, Kanceláře zmocněnce vlády pro Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj a samotných krajů. Koordinaci zajišťovalo Ministerstvo pro místní rozvoj v součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Zpracovatelský tým byl složen mj. z odborníků ze společností Berman Group, Bee Partner, a. s., MEPCO, s. r. o., Inovační centrum Ústeckého kraje, z. s., RPIC-ViP, s. r. o.

Tvorbě Strategického rámce předcházelo zpracování vstupní analýzy, která byla zaměřena na podrobné zmapování aktuální

analýzy byl proveden sběr podnětů a zkušeností přímo v jednotlivých krajích, zapojeni byli také zástupci měst a obcí.

Na základě vstupní analýzy vznikl Strategický rámec, který popisuje dlouhodobou strategii vlády v oblasti hospodářské restrukturalizace strukturálně postižených regionů a dle kterého budou příslušné kraje ve spolupráci s vládou přijímat opatření v následujících tematických oblastech:

- Podnikání a inovace
- Přímé zahraniční inovace
- Výzkum a vývoj
- Lidské zdroje
- Životní prostředí
- Sociální stabilizace
- Infrastruktura a veřejná správa

Konkrétní programy a intervence budou obsaženy v Souhrnném akčním plánu. Opatření uvedená v akčním plánu budou vybrána z typových opatření obsažených

situace, nejzásadnějších problémů a rozvojového potenciálu uvedených krajů. Při zpracování vstupní

ve Strategickém rámci a z opatření navržených ze strany věcně příslušných ministerstev. Tvorba akčního plánu aktuálně probíhá a široké veřejnosti je umožněno předkládat konkrétní návrhy prostřednictvím webového rozhraní (<http://www.restartregionu.cz/vase-napady/>).

Zcela zásadní částí Strategického rámce je implementace, ve které jsou definovány odborné struktury, které budou pověřeny dohledem nad naplňováním dokumentu a ve kterých budou zastoupeni klíčoví aktéři regionálního rozvoje v dotčených regionech (napříč tematickými pilíři Strategického rámce). Na úrovni krajů bude zřízena Krajská dozorcí rada, na národní úrovni Národní dozorcí rada a dále Konference pro strategii restrukturalizace. V uvedených strukturách se předpokládá také zapojení měst a obcí.

Další informace o pokroku v realizaci Strategického rámce a tvorbě akčního plánu včetně jednotlivých opatření je možné najít na www.restartregionu.cz.

Mgr. Nela Hrušková
MEPCO

- **Uzavřeli jsme smlouvu s místním zemědělským družstvem. Máme sjednanou nájemní smlouvu na městské pozemky, které užívá místní ZD. Smlouva končí k 31. 12. 2016 a uzavřená byla na dobu 10 let. Je v ní dodatek, že případné neprodloužení musí být provedeno do 30. 9. 2016, jinak se automaticky prodlužuje na další dobu 10 let. Termín pro její neprodloužení se nám ale nepovedlo podchytit, nicméně vedení města ztrácí důvěru v tento podnik. Dá se tato smlouva vypovědět?**

Vzhledem ke skutečnosti, že tato nájemní smlouva byla uzavřena (prodloužena) na dobu určitou, přičemž samotný text smlouvy výpovědní důvody neobsahuje, vypovědět nájemní smlouvu bohužel nelze.

Pro ukončení nájemní smlouvy připadá tedy v úvahu dohoda smluvních stran, případně pokud by nájemce neplatil nájemné či věc užíval tak, že by vznikla škoda, mohlo by město od nájemní smlouvy za určitých podmínek odstoupit (tuto variantu ovšem nepředpokládáme).

Doporučujeme dále prověřit, zda nájemní smlouva byla ze strany města v roce 2006 uzavřena v souladu se zákonem o obcích (tzn., zda byl zveřejněn záměr a zda o uzavření nájemní smlouvy rozhodl příslušný orgán města). Za předpokladu, že by nebyl zveřejněn záměr nebo by nájemní smlouva byla schválena nepříslušným orgánem, byla by smlouva absolutně, tedy od počátku, neplatná.

- **Máme znalecký posudek z roku 2013 ve věci směny nemovitostí. Můžeme tento posudek využít k této směně v letošním roce? Je nutné dělat nový znalecký posudek?**

Zjištění ceny v místě a čase obvyklé znaleckým posudkem není obecně nutné v žádném případě. Ze znaleckého posudku z roku 2013 lze jistě vyjít, obec však existence tohoto posudku, vzhledem k jeho stáří, nezbavuje povinnosti zabývat se otázkou, zda se od té doby obvyklá cena nezměnila. K zodpovězení této otázky nicméně není nutné zpracovávat znalecký posudek nový, jak vyplývá z výše uvedeného.

- **Může rada obce zrušit řediteli školy příplatek za vedení a osobní příplatek bez schválení zastupitelstva obce? Může starosta obce v zápise ze schůze zastupitelstva zveřejnit jméno ředitele školy se zdůvodněním, že v případě hlasování o závěrečném účtu obce je to ze zákona? Jinak se vždy hlasuje neveřejně.**

Rozhodování ve věci příspěvkové organizace spadá do pravomoci rady obce (která plní úkoly zřizovatele), případně starosty, pokud rada není zřízena. Ke změně v odměňování není zapotřebí souhlasu zastupitelstva, nicméně se domníváme, že příplatek za vedení je u vedoucích zaměstnanců nárokovou složkou platu. K druhému dotazu: obecně platí, že je preferována veřejná forma hlasování oproti tajné, obě jsou však přípustné, pokud není v jednání řádu zastupitelstva stanoveno jinak. Ze zveřejněných zápisů ze zasedání vyplývá, že ve vaší obci je toto (zveřejnění jména proti/zdržení se) standardním postupem, který nikterak nevybočuje ze zákonem stanovených mezí.

- **Vlastník pozemku požaduje po obci nájemné za část jeho pozemku, který zasahuje do místní komunikace. Jako „dárek k Vánocům“ jsme obdrželi elektronický platební rozkaz, na který jsme podali odpor. S vlastníkem pozemku má obec dlouholeté spory o pozemky, vodoteče atd., dohoda není možná. Jak situaci řešit?**

Umístěním místní komunikace ve vlastnictví obce na pozemku ve vlastnictví soukromých osob skutečně dochází ke vzniku bezdůvodného obohacení na straně obce a vlastníci pozemku tak mohou požadovat jeho vydání – ve výši obvyklého nájemného, a to i zpětně (vlastník dotčeného pozemku se nepromlčené části nároku může tedy úspěšně domoci soudně). V tomto ohledu lze obecně (samozřejmě bez důkladné znalosti konkrétních reálií) považovat vydání platebního rozkazu za opodstatněné.

Vzniklá situace by tedy měla být z pohledu obce smluvně ošetřena. V úvahu přichází uzavření nájemní smlouvy či zřízení věcného břemene ve prospěch obce, nicméně nanejvýš žádoucí pochopitelně bude, aby se obec stala vlastníkem pozemku pod komunikací. Na základě dále uvedeného je možné navrhnout dva způsoby dalšího postupu – prvním je obnovit jednání s cílem odkoupit pozemky, druhým institut vyvlastnění.

- **Může kontrolní výbor ze zákona kontrolovat evidenci spotřeby PHM, aniž tím byl pověřen zastupitelstvem obce a ani toto nebylo projednááno v zastupitelstvu obce a tím pádem toto nebylo v usnesení zastupitelstva obce?**

Kontrolní výbor je povinně zřizovaný výbor zastupitelstva obce, který plní jednak zákonem výslovně stanovené úkoly (kontrola plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce; kontrola dodržování právních předpisů výbory a obecním úřadem v samostatné působnosti) a jednak další kontrolní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce.

V případě, kdy uvádíte, že problematikou čerpání a evidence pohonných hmot se v rámci svých usnesení zastupitelstvo nezábývalo a rovněž kontrolní výbor ke kontrole v této oblasti nepověřilo, je taková kontrola vzhledem k doslovnému znění zákona mírně problematická. Teoreticky by bylo možné uvažovat, že kontrola evidence pohonných hmot by v případě obecního úřadu a zaměstnanců do obecního úřadu zařazených mohla být zařazena pod „kontrolu dodržování právních předpisů obecním úřadem na úseku samostatné působnosti“, avšak o zcela přiléhavý příklad se ani v tomto případě nejedná.

Co lze ovšem označit za optimální řešení, je kontrola evidence pohonných hmot finančním výborem, neboť právě finanční výbor je ze zákona povinen provádět „kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce“, což pojmově této kontrole odpovídá. Lze tedy shrnout, že kontrola evidence čerpání pohonných hmot spadá do předmětu činnosti především finančního výboru. Provedení kontroly kontrolním výborem není v tomto případě zcela namístě (resp. bylo by spíše namístě ve vazbě na konkrétní usnesení či pověření zastupitelstva), avšak pokud již kontrolním výborem taková kontrola provedena byla, zastupitelstvu nic nebrání, aby na základě kontrolních zjištění přijalo možná opatření.

odpovědi vypracovala advokátní kancelář KVB

Co jsme připomínkovali v lednu

Předkládá	Právní norma	Na Svazu vyřizuje
Úřad vlády	<p>Strategický rámec Česká republika 2030</p> <p>Tento rozsáhlý dokument (více než 100 stránek) předestírá plány rozvoje ČR v mnoha oblastech (lidé a společnost, hospodářství, životní prostředí, obce a regiony, dobré vládnutí...). Svaz k materiálu uplatnil téměř 50 zásadních připomínek, z nichž většina odráží Sněmem schválené priority Svazu a Akční plán pro roky 2015–2017. Cílem připomínek bylo především zachování co nejširší míry územní samosprávy, vyloučení návrhů na slučování obcí, zajištění účasti obcí na rozhodovacích procesech v oblastech, které se jich bezprostředně dotýkají, zajištění co největší dostupnosti služeb v území včetně jejich financování ze strany státu či vyvážení opatření vedoucí k ochraně přírody a krajiny s potřebami rozvoje měst a obcí.</p>	Mgr. Zdeněk Mandík
MPSV ČR	<p>Návrh nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru</p>	Mgr. Zdeněk Mandík
MF ČR	<p>Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů</p> <p>Cílem předkládaného návrhu zákona je upravit proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu. Návrh navazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Ads 83/2014-46 vydaný dne 30. září 2015 a měl by řešit zejména vztah správního řádu a procesu poskytování dotací a dále možnost soudního přezkoumání rozhodnutí o poskytnutí dotace správním soudem. Současné znění rozpočtových pravidel v oblasti poskytování dotací nebo návratných finančních výpomocí upravuje žádost o jejich poskytnutí a rozhodnutí o jejich poskytnutí včetně náležitostí tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí je vydáváno v případě, vyhoví-li poskytovatel žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a současně je stanoveno, že na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání. Pokud tedy není žádosti vyhověno, neúspěšní žadatelé nemají možnost se proti neposkytnutí požadované dotace nebo návratné finanční výpomoci bránit. Navrhovaná úprava by měla umožnit, aby neúspěšní žadatelé byli informováni, že dotaci nebo návratnou finanční výpomoc neobdrží, byly jim sděleny důvody tohoto rozhodnutí a měli možnost se proti tomuto rozhodnutí bránit. To ale bude klást velké nároky na administrativu poskytovatele dotací a rovněž i náklady finanční na přijetí dalších úředníků a bude mít dopad na státní rozpočet. Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné přímé dopady na rozpočty obcí, ale může zpomalit či zcela ochromit proces poskytování dotací obcím ze státního rozpočtu.</p> <p>Proto Svaz v prvním kole připomínkového řízení se z předložených variant přiklonil k variantě č. 2, která zavádí pouze povinnost poskytovatele oznámit neúspěšnému žadateli o dotaci nebo návratné finanční výpomoci, že jeho žádosti nebylo vyhověno. Neúspěšný žadatel má následně možnost podat proti takovému rozhodnutí námítky, o kterých rozhodne ten, kdo stojí v čele poskytovatele, nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanec poskytovatele. Proti rozhodnutí o námítkách se nelze odvolat. Použití správního řádu je zcela vyloučeno.</p> <p>Tato varianta však nebyla vybrána. Ve druhém kole připomínkového řízení byla navržena jako nejvhodnější varianta č. 4, která znamená úpravu vlastního procesu poskytování dotací a návratných finančních výpomocí tak, že do rozpočtových pravidel by byl doplněn zjednodušený proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí.</p>	Ing. Jana Chládková
NBÚ	<p>Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů</p>	Mgr. Zdeněk Mandík
MŠMT ČR	<p>Novela vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů</p> <p>Novela se týká rozšíření okruhu osob oprávněných vydávat posudky pro dietní stravování o lékaře s vybranou lékařskou způsobilostí. Stanoví také zálohový způsob vybírání poplatků za obědy, a to pouze na měsíc předem. Poslední úpravou je zakotvení minimálního počtu personálu na počet vydaných obědů.</p> <p>Svaz uplatnil zásadní připomínky ke všem těmto změnám. Cílem připomínek bylo určit zdroj financování oprávněných osob pro dietní stravování i možnost ponechání vyšších zálohových plateb v případě zájmu rodiče. Svaz dále nesouhlasil se stanovením minimálního počtu pracovníků školní jídelny, který by znamenal nižší úvazky, než je současná praxe školních jídelen, a odrazil by se na kvalitě stravování. Návrh navíc nesystémově nepřepočítává zaměstnance velkokapacitních školních jídelen (vývařoven), kde je vařeno více než 1000 jídel a slouží i pro jiné organizace, což zvyšuje nároky na zaměstnance, a nezohledňuje odlišné provozní podmínky, např. různé věkové kohorty strávníků, diety, více podlaží atd.</p>	Mgr. Ludmila Němcová

MZe ČR	Návrh nařízení vlády o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na do-dávky ovoce a zeleniny, výrobků z ovoce, zeleniny a banánů, mléka a mléčných výrobků do vzdělávacích zařízení, a o změně některých souvisejících nařízení vlády Bez připomínek ze strany Svazu	IURMO
MZe ČR	Návrh vyhlášky o genetických zdrojích zvířat Bez připomínek ze strany Svazu	IURMO
MPSV ČR	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění poz-dějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů	Mgr. Jindra Tužilová
MŽP ČR	Návrh nařízení vlády o kritériích udržitelnosti biopaliv a o snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot Bez připomínek ze strany Svazu	IURMO

sekce legislativně-právní Kanceláře Svazu

Pozn.:

IURMO – Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o. p. s., byl založen Svazem s cílem vytvořit kvalitní odborné zázemí pro místní samosprávu v oblastech souvisejících s rozvojem měst a obcí, a to ve formě poskytování především obecně prospěšných služeb s možností vyvíjet i doplňkovou činnost pro efektivní využití prostředků a tvorbu zdrojů využitelných při hlavní činnosti. Institut poskytuje prospěšné služby ve formě zpracování odborných analýz, posudků, studií a jiných materiálů z oblasti veřejné správy a samosprávy.

Z jednání komor a komisí

vybráno ze zápisů

Komise pro zahraniční spolupráci, 6. ledna 2017, Praha

Členové komise byli seznámeni s prioritami Svazu v oblasti mezinárodní spolupráce a kohezní politiky, které jsou připravovány pro roky 2017–2019. Zdůrazněna přitom byla nutnost obhajoby zájmů obcí ČR na evropské úrovni, potažmo tedy i nastavení systému spolupráce Kanceláře Svazu a svazové delegace do Výboru regionů (CoR) a do Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy (CLRAE). Komise byla informována

také o postupu příprav na předsednictví ČR v Radě Evropy (květen–říjen 2017), kde Svaz bude realizovat dvě akce – jednání Politického byra CLRAE (15.–16. 6. 2017) a prezentaci ČR během 33. zasedání CLRAE ve Štrasburku (18.–20. 10. 2017).

V další části zasedání se projednávala aktuální agenda Výboru regionů a výstupy z Politického výboru Rady evropských obcí

a regionů, které se konalo v polovině pro-since minulého roku v Maastrichtu – viz INS č. 1/2017, str. 19, 20. Zazněla i informace z jednání V4 – Good Government Forum, kterého se v prosinci zúčastnila ředitelka sekce pro projekty a zahraniční vztahy Dana Beková, a dále informace o schůzce s velvyslancem ČR v Bosně a Hercegovině o možnosti spolupráce se Svazem v oblasti studijních cest starostů Bosny a Hercegoviny v ČR.

Předsednictvo Komory obcí, 10. ledna 2017, Praha

Předsednictvo Komory obcí se tentokrát sešlo v Praze. Na začátku svého zasedání byli přítomni seznámeni s přípravami na programové období pro čerpání finančních prostředků z EU po roce 2020. V rámci dané problematiky bude vytvořena Pracovní skupina pro kohezní politiku, do které přítomní navrhli jmenovat Pavla Brandu, místostarostu obce Rádlo, a Karla Rejchrtu, starostu obce Božanov.

Poté byla diskutována problematika elektronické evidence tržeb u spolků a jiných organizací zřízených obcemi. V rámci aktuální legislativy byli členové seznámeni s tématem pořizování zápisů ze zasedání zastupitelstva obce, se Strategickým rámcem ČR 2030, s problematikou nedostatku praktických lékařů na obcích, s novým zákonem o veřejné službě a se zákonem o sociálním bydlení.

Komise pro informatiku, 12. ledna 2017, Praha

Komise se mimo jiné věnovala tématu volného pohybu dat. Volný pohyb dat bude podléhat také Nařízení EU o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (dále jen „Nařízení“). Nařízení nabyde účinnosti 25. května 2018 a bude mít dopad na všechny informační systémy. Nařízení je přímo účinné, transpozice do národních zákonů není potřebná, jde tedy o bezprostředně aplikovatelný právní před-

pis. Nařízení svojí povahou zavádí jednotný režim pro všechny členské státy. V první fázi bude nutné, aby správci osobních údajů posoudili a nejlépe i zdokumentovali všechny současné procesy, které zahrnují zpracování osobních údajů, např. archiv, kamerové systémy. Sankce za porušení povinností uložených nařízením je stanovena až do výše 20 000 000 EUR, pokud se bude jednat o podnik až

do výše 4% celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí rozpočtový rok. Komise se rozhodla na příští jednání pozvat zástupce ÚOOÚ a zástupce Ministerstva vnitra k objasnění některých otázek, aby nedocházelo ke zbytečnému navyšování nákladů. Jenom analýza současných procesů v informačních systémech bude časově velmi náročná a také finančně nákladná.

Školská komise, 12. ledna 2017, Praha

Na programu byla především nová legislativa. Novelu školského zákona, kterou nyní projednává Parlament, doprovází několik poslanceckých pozměňovacích návrhů, z nichž ten týkající se úhrady investičních výdajů u obcí se společným školským obvodem Svaz podporuje, byť se nesetkal napříč politickým spektrem se souhlasem. Dalším návrhem, kterým se komise zabývala, je zákon o pedagogických pracovnících, který bude upravovat karierní systém učitelů, nicméně komise by přivítala i standard ředitele školy. Komise projednávala i návrh novely vyhlášky o školním stravování. V návaz-

nosti se rozpoutala diskuse o nutnosti změnit zastaralý spotřební koš pro školní jídelny, vyvstala potřeba řešit dietní stravování a jeho zajištění pro celiaky, kdy hygiena požaduje oddělenou přípravu a nádobí, a problematika nemocných dětí, kterým je třeba podávat medikace v průběhu vyučování (např. diabetické dítě, zdravotně postižené dítě), kdy to může dělat pouze rodič nebo zdravotník, kterého by ale podle stávajícího systému i návrhu nového systému financování musel hradit zřizovatel. Výstupy budou podkladem pro další jednání Svazu s MŠMT.

Pracovní skupina obcí III. typu, 25. ledna 2017, Praha

Zabývala se úpravami poslanceckého návrhu k rozvolnění místní příslušnosti u řídičských průkazů, které připravilo Ministerstvo dopravy tak, aby došlo ke snížení dopadů na obce a navrhovaná změna byla přínosem pro občana. Členové diskutovali i změnu metodiky výpočtu RUD z údajů ČSÚ o počtu obyvatel na údaje podle

počtu obyvatel uvedených v registrech Ministerstva vnitra, která přinese rozdílné dopady na různé velikostní kategorie obcí. Dále si vyslechli aktuální informace k pravidlům systému používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy, k novele zákona č. 95/2004 Sb., zákon o podmínkách získávání a uznávání odborné způ-

sobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a byli seznámeni s připomínkami Svazu k zákonu č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách. Sdělili si své zkušenosti k veřejné službě a k další verzi zákona o sociálním bydlení.

Dopravní komise, 31. ledna 2017, Praha

Dopravní komise se zabývala nejvíce otázkami spojenými s mýtným a zpoplatněním úseků dálnic a obchvatů měst. Jednání se zúčastnil Václav Krumphanzl, zástupce ředitele odboru pozemních komunikací z Ministerstva dopravy, ve své prezentaci informoval o úsecích silnic I. třídy navržených ke zpoplatnění a dále o stavu výběrového řízení na provozovatele mýtného. Další odborník tentokrát na problematiku prokazování omamných látek u řidičů motorových vozidel František Vorel ze Společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČLS J. E. Purkyně detailně popsal metody,

kterými laboratoře zjišťují přítomnost, druh a hodnoty návykových látek z biologického materiálu řidiče. Největším problémem české legislativy je, že nestanovuje povinnost, aby při rozhodování o navrácení řídičského průkazu odebraného řidiči, který byl pod vlivem návykové látky, bylo prokazováno, že po určité době (např. ½ roku) abstinuje, jako je tomu např. v Německu či Švýcarsku. Důkaz se provádí ze vzorku vlasů. Komise dále navrhla nové priority v oblasti dopravy do priorit Svazu a Akčního plánu 2017–2019, které budou schvalovány na Sněmu Svazu v roce 2017.

Výzvy • nabídky • oznámení

■ VÝZVA

Přihlaste svůj kalendář do soutěže Kalendář roku

Soutěž o nejhezčí kalendář je soutěží příběhů, umění i poctivého řemesla. Tištěný kalendář stále neztrácí své kouzlo a je součástí našich domovů i kanceláří. Kalendář může být opravdovým uměleckým dílem a velmi silnou formou prezentace, může být ukázkou umu

tiskaře, který ho vyrobil. Také ale může být silným lidským příběhem, který stál u jeho zrodu. Svůj kalendář můžete přihlásit na adrese www.kalendarroku.cz. Minulý rok vyhrály Říčany. Které město nebo obec to bude tentokrát?

KALENDÁŘ OBCE 2017

motto

KALENDÁŘ POMÁHÁ

Dnešní kalendář už není jen pouhou formou prezentace, ale může i pomáhat. Kalendář oceněný **Cenou GRAND PRIX** bude zařazen do benefice ve prospěch **Nadace Charty 77 - Konto Bariéry**. Využijte zvýhodněných podmínek účasti pro členy SMO ČR a přihlaste svůj obecní kalendář!

I VAŠE ÚČAST MŮŽE POMOCI | UZÁVĚRKA 20. 2. 2017 | www.kalendarroku.cz

SOUTĚŽ PŘÍBĚHŮ A UMĚNÍ

RECEENZE

Název knihy: Zákon o zadávání veřejných zakázek
Zákon o registru smluv – komentář
Autor: Vilém Podešva, Lukáš Sommer, Jiří Votrubec,
Martin Flaškár, Jiří Harnach, Jan Měkota,
Martin Janoušek
Vydavatel: Wolters Kluwer
Recenzent: Mgr. Zdeněk Mandík

Minulý rok přinesl celou řadu nových zákonů, přičemž dvěma z nich je věnován následující text. V červenci nabytý (částečný) účinnosti zcela nový zákon o registru smluv (RS), v říjnu pak nový zákon o zadávání veřejných zakázek (ZVZ). Obě normy míří na obdobnou skupinu adresátů, nadto na sebe některá ustanovení přímo odkazují, nelze tedy než přivítat záměr vydavatele provést čtenáře oběma zákony v jedné knize.

Prostor věnovaný oběma zákonům vychází jednak z rozsahu norem (279 paragrafů a 6 příloh ZVZ oproti 10 paragrafům RS), jednak z toho, že problematika veřejného zadávání není zcela nová, a u značného množství ustanovení tak lze stále využít dřívější judikaturu či rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, nadto lze využít směrníkovou interpretaci – toto vše u RS chybí.

S ohledem na to, že ZVZ má oproti předchozí právní úpravě zcela novou strukturu, lze jen přivítat uvedení obsahu zákona před samotným komentářem, za samozřejmost pak lze považovat věcný rejstřík. Pokud jde o samotný komentář, ten má tradiční strukturu – text paragrafu zákona je zpravidla doplněn o shrnující výklad celého paragrafu a jeho jednotlivých odstavců, následovaný relevantní judikaturou a rozhodovací praxí, seznamem souvisejících ustanovení, souvisejících právních norem a odkazy na literaturu.

Pokud jde o samotný výklad, ten lze označit za velmi podrobný, přičemž se autoři neomezují toliko na výklad právního textu, ale v některých případech jej obohacují i praktickými postřehy či zkušenostmi (např. otázka vhodnosti dělení zakázek). Za velmi užitečné lze označit až „návodné“, kdy komentář popisuje jednotlivé kroky, jak postupovat (např. které konkrétní formuláře kam poslat apod.). Jednotlivé instituty jsou vhodně vysvětleny na příkladech (např. koncese). Dále čtenář jistě ocení podrobnost výkladu zejména u nových institutů, jako je např. zjednodušený režim či řízení o inovačním partnerství, které dosavadní zadávací právo neznalo.

Komentář věnovaný zákonu o registru smluv má stejnou strukturu jako komentář ZVZ, samotný výklad je však determinován ne zcela precizní legislativní prací Parlamentu, kde norma vznikla, což je příčinou celé řady výkladových nejasností. I tak se autoři pokoušejí najít u nejednoznačných ustanovení smysluplná východiska, takže na řadě míst komentář připomíná (fundovanou) úvahu na téma „co tím autor zákona chtěl asi říci“. Vzhledem ke značnému rozsahu a složitosti tématu, jeho provázaností s evropským právem jakož i bohatou rozhodovací praxí soudů či Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je nabíledni, že ke správné aplikaci ZVZ samotný text normy nepostačí a že kvalitní komentář je nutný. Nezbyvá než konstatovat, že představená kniha novým zákonem provede čtenáře spolehlivě.

VÝZVA

Vyhraje 10 000 Kč na uspořádání dětského dne na vašem obecním hřišti!

Máte v obci dětské hřiště, naučnou stezku nebo cvičební park alespoň částečně ze dřeva? Neváhejte a přihlaste je do ankety Dřevěná stavba roku 2017 do kategorií Dřevěná hřiště malá/velká. Vaše obec díky tomu bude vidět a navíc může vyhrát 10 000 Kč na dětský den pro vaše občany. Přihlašování je zcela zdarma.

Přihláška do ankety Dřevěná stavba roku se vyplátí. Vaši obec jednoduše a zdarma zviditelíte. Vaše hřiště bude trvale umístěno v Galerii ročníku 2017, stane se součástí Putovní výstavy, která putuje po celý rok po významných veletrzích a společenských akcích. Také ho představíme v kapitole „tip na výlety“ v reprezentativním katalogu s nákladem 7000 ks.

Přihlášení hřiště do ankety je velmi jednoduché. Stačí vyplnit online formulář, kam napíšete stručné informace o hřišti a přiložíte minimálně tři fotografie – podrobnější informace najdete na www.DrevenaStavbaRoku.cz, na Facebooku www.facebook.com/DrevenaStavbaRoku. Anketu vyhláší Nadace dřevo pro život (www.DrevoProZivot.cz).

Případné dotazy zodpoví vedoucí kategorií Dřevěná hřiště – malá/velká - Mgr. Irena Valašková i.valaskovcakova@drevoprozivot.cz.

ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ PRO OBCE A PO

Intenzivní seminář shrnuje základy podvojného účetnictví obcí, svazků a příspěvkových organizací.

Termín: 24. 4. - 27. 4. 2017

**Místo: BYSTRÉ U POLIČKY
Hotel Bystré, Na Podkově 84
569 92 Bystré**

Školné: 6.700 Kč

Ostatní: 690,- Kč /den ubytování a strava

Srozumitelný výklad, přehledné studijní materiály, názorné příklady z praxe.

Bližší informace a přihláška

www.vucetnictvi.cz

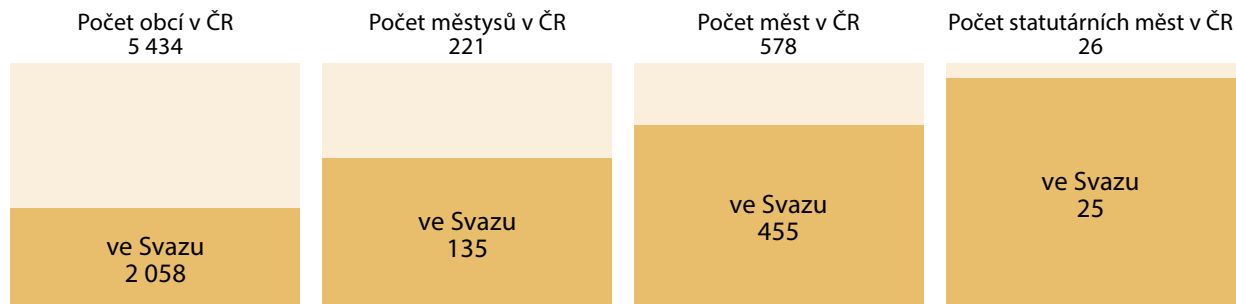
**Bc. Jitka Pohnerová Tel: 725 398 920
e-mail: info@vucetnictvi.cz**

Členská základna se stále rozrůstá

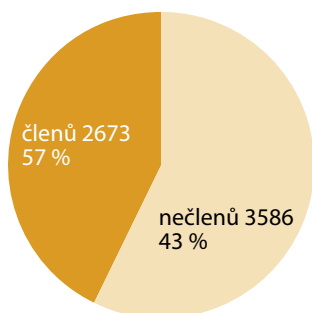
Pojďme se společně podívat, jak se vyvíjí členská základna Svazu, kolik obcí je ve Svazu, kolik měst a kolik statutárních měst, tedy na strukturu členské základny ke konci roku 2016. Připomeňme si, že nové členy, tedy vstupy do Svazu, schvaluje Předsednictvo Svazu na základě přihlášky obce schválené jejím zastupitelstvem. Podmínkou členství je samozřejmě i úhrada členského příspěvku.

Svaz k 31. prosinci 2016 sdružoval 2 673 obcí, tj. 42,71 % z celkového počtu obcí v České republice. Členské obce Svazu zastupují přes 8 280 000 obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje 78,6 %.

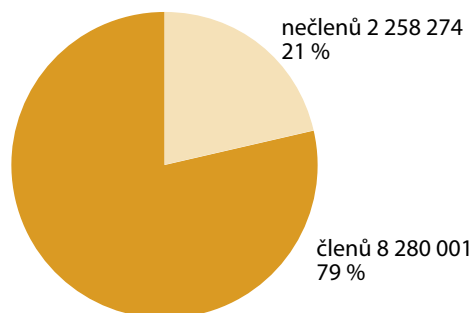
Členem Svazu je také Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR.

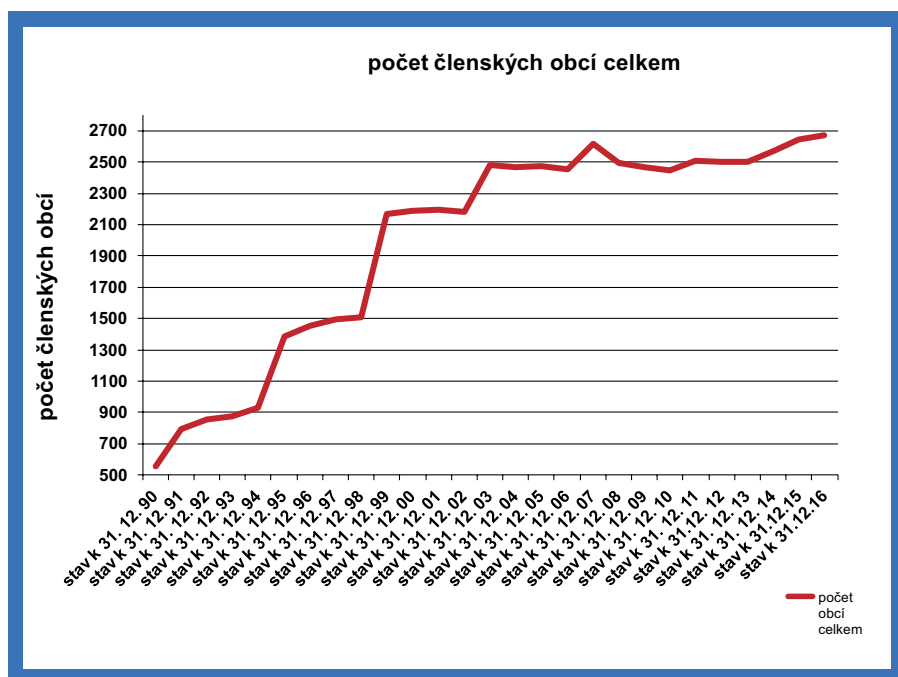
Počet členských obcí z celkového počtu obcí v ČR

Počty obyvatel v členských obcích

Vývoj členské základny Svazu do 31. 12. 2016

stav k 31. 12. 1990	557
stav k 31. 12. 1991	795
stav k 31. 12. 1992	853
stav k 31. 12. 1993	877
stav k 31. 12. 1994	930
stav k 31. 12. 1995	1 387
stav k 31. 12. 1996	1 453
stav k 31. 12. 1997	1 497
stav k 31. 12. 1998	1 511
stav k 31. 12. 1999	2 166
stav k 31. 12. 2000	2 189
stav k 31. 12. 2001	2 196
stav k 31. 12. 2002	2 181
stav k 31. 12. 2003	2 481
stav k 31. 12. 2004	2 469
stav k 31. 12. 2005	2 475
stav k 31. 12. 2006	2 453
stav k 31. 12. 2007	2 615
stav k 31. 12. 2008	2 493
stav k 31. 12. 2009	2 466
stav k 31. 12. 2010	2 446
stav k 31. 12. 2011	2 507
stav k 31. 12. 2012	2 500
stav k 31. 12. 2013	2 500
stav k 31. 12. 2014	2 568
stav k 31. 12. 2015	2 647
stav k 31. 12. 2016	2 673

